MISLI

Registered at the G.P.O. Sydney, for transmission by post as a periodical.

1968 JUNIJ ŠTEVILKA 6 LETO XVII

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta 1952

★

Urejuje in upravlja P. Bernard Ambrožič O.F.M.
6 Wentworth St., Point Piper, N.S.W., 2027
Tel.: 36 1525

★

Naročnina $3.00 letno se plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, N.S.W. 2028

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd., 417 Burwood Rd., Belmore, N.S.W. 2192. Tel. 759 7094

NAPOVEDANA KNJIGA O BARAGU JE ŽE TU

SHEPHERD OF THE WILDERNESS

(Cena samo $ 1)

ZDAJ SLOVENCEM IN SLOVENKAM NA SRCE:

1. Mnogi obvladate angleščino že v zadostni meri, da boste knjigo sami brali in občudovali.

1. Nabavili si jo boste zlasti za svoje mlajše, tudi če so še otroci, ki brez angleškega branja o Baragu ne morejo spoznati velikega rojaka, občudovanega v prostranem svetu.

3. Pokazali boste knjigo avstralskim prijateljem in znancem in ponudili v nakup. Nekaterim jo boste ob kaki primerni priložnosti podarili. Iz nje bo najlepše stopilo prednje SLOVENSKO IME!

4. Vaši mlajši naj store isto med znanci in znankami iz šole ali drugače. Nagovarjajte jih k temu! Tudi če se knjiga komu samo posodi, bo dosegla svoj cilj — SREČANJE Z BARAGOM.

KJE KNJIGO DOBITI? — Najbolj priročno: pri vseh slovenskih duhovnikih v Avstraliji, posebej o priliki božjih služb in drugih prireditev.

Po pošti jo lahko naročite pri MISLIH: P.O. Box 136, Double Bay, NSW 2028. Za poštnino priložite nekaj znamk. Vsaj nekateri boste gotovo naročili po več izvodov, ki jih boste prodali ali podarili v svoji okolici. PRIPOROČAMO!

KNJIGE DOBITE PRI MISLIH

LJUBLJANSKI TRIPTIH, moderna povest, spisal Ruda Jurčec. — $2.

DOMAČI ZDRAVNIK, Knajpova zdravilna metoda z vodo. $ 1.50.

BOŽJA PLANINA, spisal Metod Turnšek. Krasna zgodovinska povest o začetkih Sv. Višarij. Cena (nevezani) $1.50 s poštnino.

SOCIALNA EKONOMIJA, spisal dr. Ivan Ahčin. Cena $3.00 s poštnino.

DOM POD BORŠTOM. Povest. Spisal Janez Kmet. — $ 1.00

SLOVENIJA VČRRAJ, DANES IN JUTRI.— Spisal dr. Ciril Žebot v Ameriki. Cena (s poštnino) $2.25.

ČLOVEK V STISKI. — Znani dr. Trstenjak rešuje v knjigi razne človekove težave. — $ 1.00.

SIN MRTVEGA, Karel Mauser — $ 1.00.

ZEMLJA, lepa povest Karla Mauserja — $1.

REZINKA, povest iz Menišije, spisal domačin Matičič. — $ 1.

ŽENITEV LUDVIKA KAVŠKA, roman, spisal M. Marolt v Argentini. Vezana, $ 4.

PREKLETA KRI, povest Karla Mauserja — $ 1.00.

PASTIR CIRIL, povest — $ 1.00.

MEDITACIJE — nabožne pesmi Franca Sodja, pisatelja "Pred vrati pekla". — $2.

ČLOVEK NA OBEH STRANEH STENE. Povest. Spisal Zorko Simčič. — $ 2.00.

MISLI
BOŽJE IN ČLOVEŠKE

LETO XVII. JUNIJ, 1968 ŠTEV. 6

ENO AVSTRALSKIH MNENJ O VIETNAMU

NE VEMO, KAJ KDO OD VAS misli o Amerikancih, Avstralcih in drugih vojakih, ki se vojskujejo v Vietnamu. Ne vemo, kaj sodite o Amerikancih, ki kar brez razločka spuščajo bombe in rakete na mesta in vasi širom po Vietnamu, čeprav največkrat ne vejo, kje je sovražnik - če namreč smemo verjeti poročilom po časopisih. Mislite o vsem tem, kar hočete, gotovo ne morete dati priznanja komunistom, ki naskakujejo Saigon, glavno mesto južnega Vietnama, od vseh strani prav zdaj, ko so se začeli pogovori o končanju te vojne za zeleno mizo v Parizu.

Razumljivo je, da si obe strani — Amerikanci in komunisti — skušata pridobiti novih zmag in si ustvariti močan položaj napram nasprotniku, da bi bil bolj omehčan in popustljiv. Vojna teče naprej in obe strani si skušata še bolj utrditi svoje postojanke. Toda severni Vietnam na eni strani daje izjave, da s pogajanji o miru resno misli, na drugi pa razbija Saigon, ko mora vedeti, da posledice ne morejo biti druge kot na tisoče pobitih civilistov, ki se ne morejo braniti.

Vojna poročila pravijo, da komunisti še vedno upajo na nekako ljudsko vstajo zoper vlado v južnem Vietnamu in v skupen nastop vsega naroda s komunisti. Ta namera jim je že spodletela nekoč ob naskokih na Hue, pa tudi po ostalih delih dežele je ostala samo pri željah. Od tod to strahotno divjanje komunistov. Strahovanje, terorizem, je bilo vedno in povsed komunistično sredstvo za uspeh, nič drugače v Vietnamu.

Vietnamski domačin, ki so mu boji v mestu Hue ubili mater, je pisal nekemu listu. V prvi vrsti sodi Amerikance: "Nikoli ne bi bil pričakoval, da bodo Amerikanci streljali na našo ulico. Po njej je patroliralo komaj kak ducat komunistov, pa so jo kar zasuli z ognjem. Vse navzkriž je padalo."

Obsoja vlado južnega Vietnama, ker ni poskrbela za varnost prebivalstva in jih niti opozorila ni, da naj se pravočasno umaknejo.

Obsoja pa vendar najbolj komuniste: "Močno jezo čutim do napadajočih komunistov, ki so sveti čas Novega leta spremenili v zverinstvo in vsesplošno bedo. Zavedati so ne morali, kakšno klanje bo sledilo njihovim napadom na mesto. Toda ničemur se ne izognejo za svojo zmago — kakšno zmago? Poznate uspehe komunističnih zmag — lažnjivo blagostanje, napredek in komunistično demokracijo . . . "

Tako je pisal ta Vietnamec. Bombardiranje Saigona po komunistih dokazuje isto: naj stane, kar hoče, pogajanja za mir ne smejo in ne smejo privesti do skorajšnjega uspeha. Pa naj padejo še in še tisoči civilistov, premirja še ne sme biti. —

Kdo naj prosi Boga, da bo dal razsvetljenje delegatom obeh strani, ki sedajo k zeleni mizi v Parizu? Kaj ko bi se obrnili k sv. Tereziki, Mali cvetki? Vse življenje je želela iti v kako misijonsko deželo, najbolj pa v Hanoi, glavno mesto Vietnama.

To ji ni bilo dano. Do smrti je ostala v Franciji — v deželi, ki je bila izbrana za mirovna pogajanja med Ameriko in Vietnamom. Njeno posredovanje pri Bogu utegne prinesti mir misijonski deželi, ki ji je bila v življenju tako pri srcu. — (HARVEST)

Janez Krstnik -

KAJ VEMO O NJEM?

(Za 24. junij)

I.

LANI NA DAN 24. JUNIJA SEM VPRAŠAL prijatelja Janeza: Imaš danes god? Imam, je rekel. Voščim srečo, sem mu dejal. Hvala, je odgovoril. Povej mi, kaj veš o svojem patronu, sem ga vprašal. Jezusa je krstil, je rekel. Pa kaj še, sem dalje vprašal. Skušal se je spomniti, pa se ni mogel. Pozabil sem, je nazadnje povedal.

Takrat sem se namenil, da bom raznim Janezom, ki imajo god na dan 24. junija, letos osvežil spomin s člankom o njihovem patronu.

Sveti Luka piše v svojem evangeliju: Ko je judovski duhovnik Zaharija v templu zažigal kadilo, nenadoma zagleda angela in se prestraši. Angel mu pa reče: Ne boj se, Zaharija, tvoja žena Elizabeta bo rodila sina in ti mu daj ime Janez. Velik bo pred Gospodom. Mnogo Izraelovih sinov bo spreobrnil k Gospodu, njih Bogu.

Zaharija in Elizabeta sta bila že v letih in do takrat brez otrok. Pa je res Elizabeta spočela in po šestem mesecu je prišla k njej na obisk sorodnica Marija, ki je nosila pod srcem Jezusa. Ostala je pri njej nekako do Janezovega rojstva. Ko se je Janez rodil, je bil oče Zaharija nad vse vesel in zapel je znano hvalnico: Hvaljen Gospod Bog Izraelov . . . Ti, dete, boš prerok Najvišjega, pojdeš namreč pred Gospodom pripravljat mu pota . . . Ljudje v vsej okolici so se čudili in so govorili: Kaj neki bo iz tega otroka?

Kmalu potem se je rodil tudi Jezus v Betlehemu. Ko sta otroka odraščala, ali sta se poznala? Na mnogih slikah velikih in majhnih umetnikov vidimo, kako se otroka Jezus in Janez skupaj igrata pred očmi božje Matere Marije. Pa se v resnici nista mogla. Njuna rojstna kraja sta bila zelo daleč vsaksebi. Ni bilo lahko priti skupaj. Sicer pa Janez pozneje sem izjavlja (v četrtem evangeliju): Jaz ga doslej nisem poznal — namreč Jezusa. Najbolj verjetno je, da se nista nikoli poprej videla, šele ko sta se srečala pri Jordanu.

II.

Janez je v zgodnji mladosti pustil vse ugodnosti v hiši očeta in matere, pa je šel v puščavo. To ni bilo kaj posebno novega. Bili so drugi pred njim in za njim, ki so se v puščavskih samotah z molitvijo in premišljevanjem pripravljali na srečanje z Bogom. Dolgo vrsto let je bil Janez samotar daleč od ljudi, izpostavljen v puščavi vročemu soncu in viharjem. Hranil se je s kobilicami in medom divjih čebel. Oblačil se je v haljo iz kamelje dlake. Počasi so dobri ljudje v Jeruzalemu in drugod po Judeji zvedeli za tega novega svetega moža in začeli ugibati, če ni morda on obljubljeni Ordešenik. Ko so ga prišli vprašat, je izrekel znane besede: Jaz sem samo glas vpijočega v puščavi: pripravite pot Gospodu!

Kako naj pa to pot pripravijo? Janez je učil:

"Kdor ima dve suknji, naj eno podeli tistemu, ki je nima; in kdor ima jedi, naj ravna enako."

"Ne terjajte nič več, kakor vam je določeno."

"Nikomur ne delajte sile, nikogar ne varajte in zadovoljni bodite s svojo plačo."

"Jaz vas krščujem z vodo, pride pa močnejši od mene in jaz nisem vreden, da bi odvezal jermen njegovega obuvala; On vas bo krstil s Svetim Duhom in z ognjem".

In Janez je krščeval. Voda, ki je tekla po koži krščencev, je pomenila očiščenje njihove duše, ki jo bo šele zakrament krsta, postavljen po Jezusu, zares očistil.

Nekega dne je nenadoma prišel tudi Jezus sam k Jordanu v Judejo in se je pokazal Janezu. Prišel je bil iz Nazareta v Galileji nalašč zato, da bi Janez tudi njega krstil.

Janez ga je spoznal, sam nebeški Oče ga mu je dal spoznati. Kar sapa mu je zastala, ko je videl, da Jezus hoče biti krščen. Ko se je zbral, je vzkliknil:

"Ti moraš krstiti mene, ne jaz tebe!"

Mirno mu je Jezus odgovoril:

"Pusti zdaj, zakaj spodobi se nama, da tako spolniva vso pravico."

Bile so skrivnostne besede, pa Janez je takoj ubogal in z veseljem krstil. Odprlo se je nebo in Oče je zaklical iz nebes:

"Ta je moj ljubljeni Sin, nad njim imam veselje."

Prikazal se je tudi Sveti Duh kakor golob in je prihajal nad glavo Jezusovo. Od te ure dalje Janez ni več dosti učil, ljudi je pošiljal k Jezusu in ponavljal besede:

"Glejte Jagnje božje, glejte njega, ki odjemlje grehe sveta."

Pa tudi Janezevega življenja je bilo kmalu konec.

III.

Kralj Herod, sin tistega, ki je 30 let poprej dal pomoriti nedolžne otročiče, je zavrgel svojo pravo ženo in vzel Herodiado, ženo svojega brata

Filipa. Pohčeril je njeno hčer Salomo. Janez je o tem zvedel in v svojem gorečem ogorčenju Heroda javno pograjal: Ni ti dovoljeno . . .

Tedanji zgodovinar Jožef Flavij piše, da se je Herod bal Janezevega prevelikega vpliva na ljudi, iz evangelija pa vemo, da mu je bila silno gorka Herodiana. Kralj je dal Janeza ujeti in ga zapreti v podzemeljske ječe svojega gradu. Zgoraj sta imela kralj in Herodiada sijajne dvorane in stanovanjske sobe, spodaj je Janez životaril iz dneva v dan — jetnik brez upa na rešitev.

Herodiada je zahtevala njegovo takojšnjo smrt. Kralj se je obotavljal. Sam pri sebi je vedel, da je Janez svet mož, že zato je odbijal ženine zahteve. Vrhu tega se je spet bal — ljudstvo bi utegnilo v svojem ogorčenju napraviti vstajo. Ugibal je, kako bi napravil, da bi bilo na vse strani prav. Sam Jezus je nekoč rekel o njem: Tisti lisjak . . .

Pa je Herodiada lisjaka prelisičila. Nikakor ni mogla trpeti, ko je videla, da Herod od časa do časa pokliče Janeza predse in se z njim pogovarja. Pač zato, da bi v pogovoru z njim končno prišel do nekega zaključka in ukrenil tako, da bi bilo "na vse strani prav". Herodiada je pa po vsej sili hotela ustreči le svoji maščevalnosti. Javno mnenje je ni brigalo.

Napočil je spet Herodov rojstni dan. Velika slovesnost v mogočnem gradu. Banket za stotine povabljenih, najimenitnejših v deželi. Pred zaključkom banketa vstopi Saloma, hčerka Herodiade iz prejšnjega zakona, in uprizori sijajen solo ples. Vzhičeni gostje je ne morejo prehvaliti. Herod v svojem ponosu ne ve, kako bi jo nagradil.

"Povej, kaj želiš, dobila boš, čeprav prosiš za polovico kraljestva . . . Častna beseda!"

Saloma ne ve, kaj bi rekla. Steče k materi: Kaj naj si želim? Kmalu se vrne in pove javno: Daj mi glavo Janeza Krstnika na tem-le krožniku . . .

Gostom zastane sapa, najbolj Herodu. Le kako more Herodiada biti taka! Gotovo bi jo odločno zavrnil, če bi bilo med štirimi očmi. Toda vse je javno, stotine so slišele njegovo častno besedo. Končno — saj Saloma zahteva neprimerno manj kot je kralj pričakoval . . . Po kratkem premisleku se odloči, pošlje rablja v ječo in kmalu ima Saloma Janezevo glavo na krožniku. Odnese jo materi . . .

Zavesa je padla, samo mislimo si lahko, kako je Herodiada uživala ob pogledu na tako poslastico na edinstvenem krožniku . . .

ŠE ENA KNJIGA O BARAGU V ANGLEŠČINI

DR. RUDOLF ČUJEŠ — že ime pove, da je Slovenec — nam je poslal izvod nove knjige o Baragu, ko jo je spisal on sam. Je profesor sociologije na univerzi sv. Frančiška Ksaverija v mestu Antigonish, provincija Nova Scotia v Kanadi. Knjiga ima 116 strani precej velike oblike in jo je izdala omenjena univerza. Pisana je v angleščini, nekaj dokumentov je objavljenih v francoščini. Med besedilom je cela vrsta slik, kar daje knjigi še posebno vrednost.

Čuješeva knjiga ni kak sistematičen Baragov življenjepis, njena vsebina je omejena na zbirko dokumentov, ki dokazujejo Baragov in Pirčev doprinos k kulturnemu podvigu Indijancev v Kanadi. Navadno se omenja v zvezi z Baragom in njegovimi pomočniki, Pircem in drugimi, le njihove delovanje v Ameriki ali Združenih državah Amerike. Našemu rojaku se imamo zahvaliti, da je Kanadi, Ameriki in nam vsem razodel zasluge dveh naših velikih misijonarjev, ki jih imata za kultiviranje Kanade. Delovala sta v Ameriki tik ob kanadskih mejah in njuna delavnost je segala prav tako na kanadsko stran.

Dr. Čuješ je s svojo knjigo prav gotovo opravil pionirsko delo, ko je v njej razgrnil pred nami novo polje, koder je sejal in žel naš Baraga skupno s svojim pomočnikom Pircem, kamniškim rojakom, ki je odšel v Ameriko Baragu pomagat kot petdesetletnik. Kljub temu se je tudi on naučil indijanščine in deloval med Indijanci 40 leti. Umrl je v Ljubljani 95 let star.

Dr. Čuješ posveča svojo knjigo Kanadi ob stoletnici obstanka njene federacije. Seveda je knjiga gotovo že v vseh javnih in mnogih privatnih knjižnicah širom po Kanadi. Poleg imen Baraga in Pirca razglaša tudi slovensko ime.

Zbiranje dokumentov je dalo avtorju mnogo dela in truda, s Kanado in Ameriko vred smo mu dolžni hvaležnost Slovenci. Zanimiva je njegova končna opazka: Kdo bi mogel vedeti, koliko zapiskov o Baragovem in Pirčevem poseganju na kanadsko stran se je v teku stoletja porazgubilo. Toda tudi to, kar se je še posrečilo zbrati, nikakor ni malo.

P. Basil Tipka

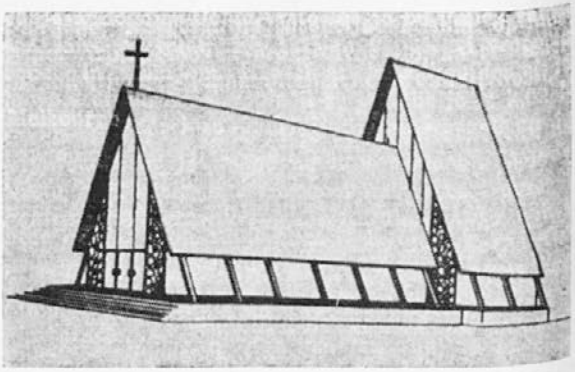

BARAGA HOUSE Tel. 86 7787

19 A'Beckett St., Kew VIC. 3101. Tel. 86 8118

★ " . . . OB VAŠEM PISMU IN POVABILU sem se zamislil. Nikoli nisem pričakoval, da me bo zadelo vabilo za obisk Avstralije, ki je za nas na koncu sveta. Imam splošno pravilo, da vabil in dela ne odbijam, v kolikor se da združiti z mojim glavnim delom. Tudi Vaše vabilo torej sprejemam in veselilo me bo, če bom mogel storiti kaj dobrega tamkajšnjim našim ljudem . . . "

Tako nam je med drugim odgovoril **škof dr. Janez Jenko,** apostolski administrator v Kopru. Za letos se nam torej obeta visok obisk iz domovine in prepričan sem, da smo ga vsi veseli. Nadpastir bo med nami ves mesec oktober, če bo šlo vse po sporedu, ki smo ga na sestanku v maju napravili slovenski izseljenski duhovniki. Za nas v Viktoriji bo škof na razpolago **tretji teden v oktobru.** Vodil bo kratek misijon, **v nedeljo 20. oktobra pa nam bo blagoslovil cerkev sv. Cirila in Metoda ter v njej prvi maševal.** Slovesnost bo povečala **slovenska podelitev sv. birme,** če bomo zbrali dovolj birmancev in birmank. Seveda bo naš škof obiskal tudi Geelong in St. Albans. — Četrti teden oktobra je določen za Južno Avstralijo: tudi za adelaidske Slovence bo na sporedu misijon, na nedeljo zaključka (27. okt.) pa tudi slovenska sv. birma. Podrobnosti bomo še objavili, saj imamo še dovolj časa. — Naj za enkrat škofu dr. Jenku samo zakličemo veselo dobrodošlico!

★ "Korajžni ste," mi je včeraj rekel nekdo, ko sva hodila okrog nedodelane cerkvice in sem mu povedal, da jo bomo v oktobru blagoslovili. Morda sem res. Dejstvo pa je, da imamo še štiri mesece časa in če vsaj zdaj, ko je datum določen, resno poprimemo, delo lahko končamo. Čim bo elektrika v poslopju, bi notranja dela lahko vršili zvečer in ne bi bilo treba čakati na sobote ali nedelje. — Vsekakor: v oktobru bo med nami slovenski škof in prišel bo med nas **v glavnem** zaradi blagoslovitve cerkve. Pokažimo v teh mesecih z delom in darovi, kateri se še niste odzvali, da nam je zadeva lastne cerkvice zares pri srcu.

Vsota, nabrana za cerkvico do danes, je $ 23,-181-97. Prisrčna zahvala vsem novim dobrotnikom!

★ V četrtek 16. maja sem imel daljši razgovor z melbournskim nadškofom Jakobom Knoxom. Z veseljem je pozdravil obisk našega škofa Jenka in mu dal za čas bivanja v Melbourneu vsa potrebna dovoljenja. **Nadškof sam bo pa prišel med nas tretjo nedeljo v juliju (11. julija). Ta dan nam bo blagoslovil za cerkev spominsko ploščo, stoletnico Baragove smrti bomo pa praznovali z odkritjem in blagoslovitvijo Baragove sohe na pročelju Baragovega doma.** Slovesnost se bo vršila ob enajstih dopoldne, ker ima popoldne nadškof birmo na eni melbournskih župnij. O podrobnostih tega dne boste še obveščeni. Naj bi se nas ta dan, ko bomo imeli nadpastirja prvič med nami, čim več zbralo na to lepo slovesnost. Zlasti naj bi ne manjkala **niti ena narodna noša!**

★ Nič še nisem omenil, da je Baragov in Slomškov dom v soboto 6. aprila obiskal naš novi pomožni škof John N. Cullinane, ki mu je v nadškofiji naložena posebna skrb za priseljence. Živo se je zanimal za obe naši ustanovi in si ogledal gradbišče. Všeč mu je bila lurška votlina in tudi pred zemljevidom Slovenije v domu se je dolgo zadržal.

★ Še višji obisk pa je imel Baragov dom v petek 17. maja. Na svojem kratkem obisku Avstralije se je oglasil pri nas vrhovni predstojnik frančiškanskega reda **p. general Konstantin Koser.** Rojen v Braziliji, je bil lansko leto v Assisiju izvoljen za 115. naslednika sv. Frančiška. Je prvi frančiškanski general, ki je obiskal Avstralijo.

P. general si je ogledal hostel in nedograjeno cerkev ter dvorano. V kapeli nam je blagoslovil v spomin svojega obiska križ, ki bo verjetno krasil zakristijo nove cerkve. — Privabile so ga tudi papige v veliki kletki ob votlini, kakor bi najbrž

tudi samega sv. Frančiška, ljubitelja živali, če bi prišel k nam na obisk.

P. generala je spremljal avstralski provincial p. Ambrož, ki se pri nas kaj rad ustavi ob vsakem obisku Melbourna.

★ Krstile so v tem mesecu sledeče slovenske družine: Dne 4. maja so iz Keon Parka prinesli v Kew h krstu **Tanjo Marijo**, hčerko Ivana **Barata** in Marije r. Gramc. — 18. maja je bil krščen **Bojan Jožef**, prvorojenec družinice Alojza **Jakša** in Jožefe r. Matičič, Kew. — 19. maja so bili pri nas trije krsti: **Yvonne Maria** je novi prirastek družine Ivana **Bariča** in Jožefine r. Maccarone, West Brunswick; za **Susy Elizabeth** bodo klicali hčerko Ivana B. **Valenčiča** in Olge r. Harasemcuk, Northcote: **Anita Silva** je hčerka v družinici Viktorja **Vadnjaka** in Katarine r. Podgorski, East Brunswick. — Dne 1. junija so iz Glenroya prinesli **Marijo Urško**, hčerko Andreja **Vučka** in Antonije r. Baligač. — V St. Albansu smo imeli krst 11. maja: krščen je bil prvorojenec družine Mija **Kopreka** in Lidije r. Čonč. — V Adelaidi smo krščevali 15. maja pri Srcu Jezusovem v Hindmarshu: **Dean Martin** je ime sinku Erminija **Pavliča** in Heide Marie r. Melnichok.

Čestitke vsem blagoslovljenim družinam! Le naj otroci pridno rastejo telesno in duhovno! Prva življenjska šola je materina; mati je prva in najvažnejša učiteljica vsakega otroka.

★ Materinski dan prvo nedeljo v maju je zelo lepo uspel. Kot sem že omenil, je bila to prva prireditev v naši, četudi še nedokončani dvorani pod cerkvijo. Pripravili smo zasilen oder, na katerem so nastopali otroci Slomškove šole. Za konec sonnam še naši cerkveni pevci zapeli nekaj pesmi. Udeležencev se je nabralo kar lepo število. Prepričan sem, da so bili vsi zadovoljni.

Ta predstava je bila tudi poskus, kako akustična bo naša dvorana. Moja bojazen je bila nepotrebna. Ko smo zadelali okna in napolnili dvorano z ljudstvom, ni bilo nikakega odbijajna glasov več. Nam bo res dobro služila za odrske prireditve in samo Bog daj, da bi lastne odrske deske čim večkrat uporabili. Vsaj izgovora ne bo več, da "nimamo svojih prostorov" . . .

Naj se na tem mestu prisrčno zahvalim vsem nastopajočim otrokom, obenem pa seveda njihovim staršem, čč. sestram in Sernečevi Anici. — Zahvala tudi pevskem zboru.

★ Materinsko proslavo smo imeli tudi v Geelongu po slovenski maši. Preprost a prijeten nastop so svojim mamicam pripravili otroci tamkajšnje slovenske šole. Tudi tam so zapeli pevci iz Melbourna, da je bil tako spored pestrejši in lepši.

Tu se je po nastopu moško odrezal Čehov Marko, ki je prišel z očkom pevcem v Geelong. Takole je vprašal ata: "Kdaj bomo pa mi fantki in ati imeli svoj materinski dan?" Morali smo se nasmejati otroški domislici.

★ Kaj pa naše poroke? O, tudi teh je nekaj in dvomim, da jih bo kdaj zmanjkalo, saj toliko mladih rojakov prihaja v Avstralijo. — Dne 17. aprila sta stopila pred oltar Marije Pomagaj v Kew **Franc Kodrič** in **Silvana Černe.** Ženinov rojstni kraj so Tevče pri Ajdovščini (župnija Planina), nevesta je iz Standreža (Gorica) in je komaj nekaj dni pred poroko dospela iz Evrope. — Isti dan sta se v hrvaški cerkvi poročila **Emil Bogovič** in **Ljubica Josipovič.** Ženinov rojstni kraj je Senovo (župnija Brestanica), nevesta je po rodu iz Bosne. — Dne 4. maja sta se v cerkvi sv. Jožefa v Benalli poročila **Rafko Rot** in **Bronislava Rusanowski.** Ženin je iz Galicije pri Celju, nevesta je poljskega rodu. — 14. maja sem poročal v cerkvi sv. Antona, Glenhuntly: **Vinko Šlibar** je rekel "da" svoji izbranki **Rosemary Acott.** Ženinov rojstni kraj je Primskovo pri Kranju, nevesta je rojena v Avstraliji. — Na dan 18. maja sta si pred oltarjem Marije Pomagaj v Kew obljubila večno zvestobo **Marjan Kaiser** in **Terezija Škerlj.** Ženin je Ljubljančan (krščen v trnovski fari), nevesta je iz Begunj pri Cerknici. — Isti dan je bila poroka v cerkvi sv. Frančiška Ksaverija v Montmorency: **Rudolf Plavčak** je podal roko **Mariji Ani Kosele.** Ženin je doma iz Gruškovja (župnija Žetale), nevesta je italijanskega rodu, a rojena v Avstraliji. Tudi njena sestra je poročena s Slovencem. — Za Južno Avstralijo naj zabeležim poroko **Štefana Žaklja** in **Janice Kay Jessett.** Štefan je iz znane Žakljeve družine (doma iz Žirov) v Aldgate nad Adelaido, nevesta je po rodu Avstralijanka. Poročila sta se 15. maja v cerkvi sv. Mateja, Bridgewater.

★ V petek 11. junija, praznik Srca Jezusovega, bomo imeli ob pol osmih zvečer v naši kapeli pete litanije Srca Jezusovega z blagoslovom Vabljeni!

★ Naj za konec še enkrat omenim **slovensko birmo v oktobru** v Melbournu in Adelaidi. Birmanci in birmanke naj se čimprej prijavijo, da vemo za število in moremo urediti glede pouka. Lepo priliko imajo tudi odrasli, ki tega zakramenta še niso prejeli.

ČE JE KDO, ki bo vozil avto **med Melbournom in Sydneyem** v prihodnjih tednih, naj bo tako dober, da pripelje v Kew p. Baziliju iz Sydneya zalogo **Baragovih knjig.**

V Sydneyu naj pokliče p. Bernarda, številka telefona je 36-1525, za dogovor o prevzetju knjig. **Prav lepa hvala že naprej! — UR.**

BARAGA JE OBVLADAL MNOŽINO JEZIKOV

MNOGO TEGA, KAR NAM O BARAGU POROČAJO zgodovinski podatki, se nam zdi bolj pravljica kot zgodovina. Tak je vsaj prvi vtis, zakaj toliko čudovitega res ni lahko pripisati enemu samemu človeku. In vendar je vse gola resnica. Raziskovalci Baragovega življenja se opirajo na dokazana dejstva, ničesar jim ni treba dodajati iz lastne domišljije.

Skoraj pravljično se sliši tudi, ko beremo, koliko jezikov je Baraga do kraja obvladall. Naštevajo jih deset do dvanajst, čeprav ni vseh znal v enaki meri. Za sedem glavnih je najboljši dokaz njegov lastni zapis, ki ga je napravil v spominsko knjigo svoji sestri Antoniji, ko se je poslavljala od njega v misijonu La Pointe in se vračala "v civilizacijo". Ni mogla več prenašati težav osamljenosti in oddaljenosti v ameriški divjini na visokem severu. Vztrajala je le nekaj let kot gospodinjska pomočnica bratu in učiteljica v misijonski šoli. Za slovo ji je Baraga napisal nekaj kratkih verzov v sedmih jezikih, vsako vrstico v drugem. Nalašč pa tako, da prve črke verzov od zgoraj navzdol izražajo njeno ime. Kitica se glasi:

Angel božji naj te vedno spremlja,
Nie verlasse Dich des Himmels Schutz,
Tuta sis et salva in aeternum,
Observe toujours la loi de Dieu,
Nuovo sempre sia il Vostro zelo,
Imitate the Savior's holy life,
Angawamisia, mino bimadisin.

Mojstrsko je porabil jezike očitno v tisti vrsti, kot se jih je naučil. Nekje je sam zapisal, da do odhoda iz domače hiše v Trebnjem ni znal drugega kot slovenščino. Šolanje v Ljubljani je seveda v tistih časih nujno zahtevalo nemščino. Ko je stopil v gimnazijo, je prišla na vrsto latinščina. Francosko so se učili pač že zato, ker je bila Slovenija tista leta pod francosko okupacijo — Napoleonova Ilirija. Angleščino in italijanščino je študiral na Dunaju v letih, ko je bil študent prava. Prav nazadnje si je osvojil indijanski jezik Očipvancev, med katerimi je toliko let misijonaril v Ameriki. V tem jeziku je zadnji verz.

Prav v tej vrsti je nekako "razstavil" svoje jezikovno znanje v poslovilni kitici v spomin sestri Antoniji. Izredno duhovito!

Toda če bi bilo ime sestre Antonije drugačno in zlasti daljše, bi bil verjetno lahko porabil še druge jezike. Ni dvoma, da je dobro poznal hrvaščino in češčino izmed slovanskih, verjetno nekaj poljščine, za gotovo pa vemo, da je na Dunaju študiral (privatno) španščino. V gimnaziji se je učil stare grščine, v bogoslovju hebrejščine. Končno glede indijanščine: preden je znal očipvejščino, je že obvladal otavanščino ter tudi v njej učil in pisal.

Baragavo pisateljevanje.

Še večjega občudovanja vredno kot njegovo jezikovno znanje je Baragovo ogromno pisateljsko delo. Zlasti, če pomislimo, v kakšnih okoliščinah ga je opravljal. Saj je imel skoraj povsod, koder se je zadrževal, komaj komaj primerno streho, da o udobnosti stanovanja sploh ne govorimo. Vrhu tega je zaradi drugega dela in obilnega potovanja moral spis stokrat prekiniti in kdaj pozneje nadaljevati. Le kako je mogel papirje varno hraniti, da se mu niso porazgubili? Kako je mogel obdržati v spominu ves načrt za spis, da je pozneje spet sedel in pisal naprej kot da ni nikoli prenehal?

Bi še morda nekam bilo, če bi bil pisal samo slovensko in nemško, ta dva jezika sta mu bila pač najbolj domača. Je res tudi pisal v obeh. Za Slovence je v ameriški divjini napisal tri knjige: Zlata jabolka, Neveške rože in Premišljevanje štirih poslednjih reči. Vse tri je natisnil Blaznik v Ljubljani in po vsej Sloveniji so jih brali. V nemškem jeziku je spisal razpravo: Geschichte, Character, Sitten und Gebräuche der Nord-Amerikanischen Indianer. Tudi ta knjiga je bila natisnjena v Ljubljani in nato prevedena v razne druge jezike, tudi v slovenščino. Z velikim zanimanjem so jo prebirali sto in sto tisoči.

Kot rečeno, to bi še nekako razumeli, četudi že to zasluži veliko občudovanje. Ko pa pomislimo na Baragovo indijansko slovnico, indijansko-ang-

TUDI ČE SO OTROCI ŠE MAJHNI

Nabavite zanje knjigo v angleščini SHEPHERD OF THE WILDERNESS — cena EN SAM DOLAR.

Spravite knjigo, otroci jo bodo brali, ko malo odrastejo. ZDAJ je knjiga na ponudbo, takrat morda ne bo.

Ko bo v doglednem času postopek za Baragovo beatifikacijo v Rimu, bo o Baragu še mnogo slišati. Zanimanja ne bo manjkalo. CELOTNEGA Baraga pa lahko pokaže le knjiga, kot je SHEPHERD OF THE WILDERNESS.

Preberite o njej na notranji strani ovitka!

leški slovar in dolgo vrsto knjig v indijanskih jezikih, pa moramo kar ostrmeti in komaj verjeti, da to niso pravljice.

Kdor koli je kdaj vsaj poskusil kaj zares znanstvenega napisati za tisk, bo vedel, kakšen aparat je za to potreben. Predvsem veliko zbranosti in notranjega ter zunanjega miru, obilo časa in prostora, miz in polic za razpostavljanje knjig, zvezkov in drugih virov, iz katerih črpaš. Samo iz lastne glave še noben učenjak ni spisal niti kakega poglavja, kajšele celo debelo knjigo.

Vsega tega je Baragu bridko manjkalo, po vrhu pa še primerne razsvetljave in toplote. Vsa ta in taka dela je opravil v zasilnih iz lesa zbitih kočah — nekakih barakah. Šele v poznejših letih si je mogel privoščiti streho, ki je zaslužila ime "hiše". Kako je mogel svoje rokopise zavarovati pred poškodbami, ko je bilo treba hipoma vse odložiti in iti na dolgo potovanje, ali k drugim nujnim opravkom, to mora ostati pač njegova skrivnost.

In vendar: niso pravljice, čista zgodovina je. Če je kdaj živel kdo, ki je zaslužil ime NAD-človek, je bil to gotovo naš Baraga!

LJUBLJANSKI PRIMARIJ O ŠKODLJIVOSTI SPLAVOV

V LJUBLJANSKEM DNEVNIKU "DELO" je dr. Bogdan Tekavčič, primarij ginekološkega oddelka, objavil dolgo razpravo o škodljivosti splavov. Izkušnje ga učijo, da ni velike razlike, če splav izvrši strokovnjak ali pa mazač. Ne taji, da nekaj žensk, ki so si dale odpraviti plod, ne čuti nobenih kvarnih posledic, toda takih je primeroma malo. Odstotek onih, ki si zaradi splava nakopljejo škodljive posledice več ali manj za vse nadaljnje življenje, je tako visok, da mora pošten zdravnik odločno nasprotovati vsem splavom. Kvarne posledice ne zadevajo samo poedinih žensk, pod njimi trpi tudi družba.

Ker po takih izkušnjah zdravnik mora biti zoper splave na splošno, mora pač tudi povzdigniti glas, kadar hočejo države uvesti postave, ki pod določenimi pogoji dovoljujejo splave, in se potem ne bi bilo treba zatekati k mazačem in pred javnostjo opravljeni splav skrivati. V glavnem postavodajalci zagovarjajo svoje predloge prav s tega vidika, češ: ko splavi ne bodo več na splošno prepovedani, bo vsaka poiskala strokovnjaka in nobene škode ne bo trpela. Dr. Tekavčič na to odgovarja: Izkušnja uči, da v državah, kjer so splavi dovoljeni (vsaj pod nekimi pogoji), zakotni mazači nimajo nič manj dela. Še vedno mnoge ženske rajši gredo k njim, čeprav se nevarnosti zavedajo. Toda tudi če gredo k strokovnjakom, se izpostavljajo velikim nevarnostim, kot že rečeno.

Ko je dr. Tekavčič te in take zadeve na široko pojasnil v svoji dolgi razpravi, zaključuje takole:

"Ko se že tretjič v zgodovini socialistične Jugoslavije odločamo o tem, ali bomo do konca legalizirali (uzakonili) splav ali pa bomo vsaj delno priprli že sedaj preširoko odprte duri, moramo imeti pred očmi:

1. Veliko, skoraj nepregledno armado kroničnih ginekoloških invalidov (žensk s posledicami splava), ki smo jih ginekologi (ženski zdravniki), sledeč zakonu, dnevno, kar na tekočem traku, prisiljeni producirati.

2. Naraščajoče število neplodnih žen, ki v skrajno visokem odstotku vsak dan zaman iščejo pomoči, ko po prestanem splavu ne morejo zadostiti svojemu materinskemu čutu.

3. Visoko število dragocenih postelj v bolnišnicah, ki jih vsak dan zasedajo žene zaradi splava.

4. Neizračunljivo število izgubljenih delovnih dni, ki gredo v nič zaradi splava, a bi jih še kako potrebovali prav sedaj v polnem teku (gospodarske) reforme.

5. Izredno visoka finančna sredstva, ki jih letno odštejemo za sam postopek splava in ki jih nenehno odštevamo za zdravljenje njegovih pogosto neozdravljivih posledic.

In končno, čeprav ne nazadnje: Vsak ginekolog, ki je danes prisiljen opravljati splave po črki zakona, je človek, ki je svojo strokovno izobrazbo pridobil zato, **da ženam koristi, ne pa da jim škoduje.** Primum non nocere (predvsem ne škodovati) je latinski rek, katerega naj kot prvo realno načelo spoštuje vsak zdravstveni delavec. Ta rek mi lebdi pred očmi vedno znova in znova, kadarkoli se v dnevni praksi ali pri študiju znanstvenih analiz srečujem s problemom splava in njegovimi posledicami . . . "

SPOMINSKA PLOŠČA

Povest. Spisal Fran Detela

Nadaljevanje

IVAN JE TARNAL PROTI JANKU, kako težko je naše ljudi vneti za skupno delo.

"Nič se ne boj", ga je tolažil Janko. "Pri skupnem delu je vedno prepir. Pevci se spremo petkrat, preden kaj skupaj spravimo. Nazadnje pa le gre. Samo odnehati ne! Ti pojdi svojo pot naprej. Če odleti polovica spremljevalcev, prideš z ostalimi vendar na cilj. Plošča se bo vzidala, ti boš imel imeniten govor in mi bomo peli, da se bo zemlja tresla. Naj bodo težave, kakršne hočejo, pevci so rešilno društvo v vseh stiskah. Zakaj pa vpletajo dramatiki med igre lepo petje? Zato, da jim gledalci odpuščajo dramatične grehe. Tebi priskočijo pa še narodne noše na pomoč. Zatorej — nič se bati."

Po Hrastju, po Mlaki in po sosednjih vaseh se je širil glas o slavnem Urbanu Škorcu; od začetka negotovo, previdno, potem vedno odločneje in pogumneje. Ko pa je izšel v novinah Ivanov navdušeni poziv, so se skrili dvomljivci in ugovarjalci po kotih, kakor se poskrijejo Rjavkarjevi ali tudi Škorčevi ščurki, kadar posije v to ali ono hišo beli dan. Novine so šle iz rok v roke; ta jih je bral naglas, ta tiho; ta je razumel takoj, za kaj gre, drugemu je bilo treba razložiti; vsem so polnile srca prijetne misli o časti in slavi, ki jim jo je bil naklonil imenitni rojak. Posebno trdo in pokonci so hodili Hraščani.

"Presneta reč, kdo bi si bil mislil?" je rekel marsikdo.

"O Urbanu jaz nikoli, ker sem ga poznal", je rekel drugi.

"Škorec se bo pa tudi moško nosil."

"Lahko, kdor ima takšnega strica".

Šimnov Ivan zna dobro povedati."

"Kaj bodo le vse naredili?"

"Jaz bom postavil mlaje, ker imam nekaj smrek posekanih."

Tako so se vnemali ljubi rojaki ob ognju, ki ga je bil zanetil Ivan. O slavljencu samem ni vedel nihče nič pravega; ugibali so sem in tja in pripisovali slavnemu Urbanu najraznovrstnejših zaslug. Skrivnosten mrak je obdajal imenitno ime. Urban Škorec . . .

Toliko pametni so bili Hraščani in Mlačani pa tudi, da so vedeli, da vsaka slavnost stane denar. Zato so začeli nabirati, ne toliko med seboj, kolikor po drugih krajih in pri drugih ljudeh; po pravici; zakaj oni so že bili naredili svojo dolžnost, ko so dali rojakom takšnega moža. Če je sedel kak Hraščan ali Mlačan v tuji družbi, je vedno sukal pogovor tako, da je nanesla beseda na slavnega Škorca; potem je potrkal na rodoljubna srca in marsikje se mu je odprlo.

"Kar je iz Hrastja in z Mlake doma, to zdaj vse pobira; kakor pogorelci hodijo okrog", se je izrazil nekdo.

Obnesla se je ta bera posebno semanji dan na Mlaki. Po gostilnicah in po šotorih so hodili slavilci velikega Škorca, spominjali prodajalce in kupovalce narodne dolžnosti in tarnali o hudih stroških; Ivanu se je zdelo, da navdušenje že prekipeva; zato ga je tudi grabila jeza, ko je doma pri večerji porožljal hlapec s srebrnim denarjem, češ da je toliko nabral na semnju.

"Kako pa, da si ti pobiral?", ga je vprašal.

"Primerilo se je tako", je dejal hlapec. "Vsi so pobirali, sem pa še jaz stegnil roko. Za slavnega Škorca, sem dejal, in pet kron sem imel kmalu skupaj".

"Oddati jih moraš Lomastu", je velel Ivan.

"Kadar bodo oddali drugi, bom pa še jaz, prej pa ne", je menil fant.

Po drugih krajih slovenske domovine pa slavnost ni budila tistega zanimanja, kot so ga Hraščani pričakovali. Prispevki so prihajali redki in pičli.

"Kadar bodo drugi nabirali za kaj svojega", se je hudoval Lomast, "bomo tudi mi njim tako storili. Čez sedem let vse prav pride. Danes meni, jutri tebi. Zdaj smo vsaj spoznali vzajemnost, za katero so vsa usta polna in vsi žepi prazni. Ampak slavnost se bo izvršila, pa če ne dobimo nobenega krajcarja več. Vaš govor, gospod Ivan, je dober, morda nekoliko predolg; toda bolje predolg kot prekratek; predolga obleka se da ujeti, skrpane nihče ne nosi rad. Če si dolgega govora le nekoliko zapomniš, boš vsaj nekaj povedal. Ali ni tako? To bomo vse naredili."

Škorec se je pa doma z ženo temeljito posvetoval. Oba sta bila teh misli, da hočejo odborniki Škorca vkraj dati, da bi se izza strica še ven ne videl. Mož je bil nejevoljen in spričo toliko nasprotnikov malodušen; žena, ki je videla samo krivičnost takega postopanja, je bila ogorčena in pogumna.

"Le meni verjemi", je dejala, "da govori iz teh Mlačanov gola nevoščljivost. Stricu privoščijo čast, ker je že mrtev, tebi pa ne, ki še živiš. Stric je bil pa naš in noben živ človek ga nam ne more vzeti. Mlačani ne spravijo takega moža skupaj, če se vsi na glavo postavijo. Stvar je pa taka, da jih imaš

ti vse v rokah. Če se ne bo bralo na tisti tabli tako, kot je tebi prav, bodo morali vzidati drugo, ki bo tebi všeč; slavnost se mora izvršiti, ker je dan napovedan".

"Lenka", ti imaš prav", je dejal mož. "Glej, jaz sem mislil včasih, da je Bog žensko ustvaril tako, da ima telo in voljo, uma pa ne. Zdaj pa vidim, da niso vse takšne. Pametno si mi svetovala. Mlačani po moji hiši ne bodo gospodarili. Ta bi bila res lepa, da bi trume, ki bodo semkaj romale, ne smele zvedeti, da sem jaz imenitnega Urbana stričnik."

Zavest, da se lahko znosiš nad nasprotnikom, ohladi najhujšo jezo. Škorec, ki ni bil našel od tistega časa, ko je bil Šimnov Ivan odkril stričevo slavo, ne podnevi ne ponoči pravega pokoja, je spal zdaj tako sladko, kakor da bi se mu še sanjalo ne, čigav stričnik je; v resnici pa se mu je dve noči zaporedoma sanjalo, da je na njegovo hišo vzidana plošča, kjer se blešči tudi njegovo ime v zvezi z malo opalto. Kaj se je on menil zdaj za Mlačane, kaj za pomoč soseda Rjavkarja, ko si lahko pomaga sam.

Rjavkarju se s to samozavestjo ni prikupil. Rjavkar si je mislil, da mož visoko leta. Na tihem mu je želel, da bi nizko padel. Škorec pa je vedel, da bodo vsi drugi še niže popadali. Če sta prišla soseda skupaj, sta zabavljala čez Mlačane skupaj, kakor hitro sta bila vsaksebi, sta že zabavljala drug čez drugega.

Zabavljali so pa tudi drugi odborniki, ker je Lomastovo velevanje vsem presedalo. Posebno se je pritoževal Mlakar, ki še ni imel dopustnice, da bi v Hrastju točil; Lomast je vedno govoril, da "bomo že naredili", zgodilo se pa vendar ni.

Ivan je bil zatorej v velikih skrbeh, kako se bo slavnost izvršila. Vsaka zabavljica, naj je bila naperjena proti komur koli, je zabolela njega; kadar se je kak odbornik pridušil, da mu nič mar ni, čeprav se vse razbije, je njegova duša strepetala. In pri vsem tem se je moral premagovati, da ne bi vlil olja v ogenj; drugi so se z lahkim srcem prepirali, on jih je pa s težkim miril.

Janko, ki ga take reči niso spravljale iz ravnodušja, ga je tolažil, da naj se ne meni za take malenkosti; ljudje se po vaseh povosod prepirajo, povsod zabavljajo, zakaj drugega veselja na svetu nimajo; vse se bo dobro izpeljalo. Če se pa kaj malega pokazi, nič hudega za to.

"Ljudje nič ne zamerijo tistemu, ki ga je kaj polomil, še smejejo se mu. Ali kdo zameri domačemu pesniku, če njegova igra na odru propade? Nihče, še radi ga imajo. Hujše je, če ima igra uspeh. S pevskimi prireditvami je tako, da se jih udeležuje dobra četrtina poslušavcev iz postranskih namenov; polovica, se lahko reče, niti ne začuti, če na odru zapojó nekoliko previsoko ali prenizko; koliko jih torej kjerkoli ostane, ki bi kaj razumeli? Kakšen pa pride nazadnje opis slavnosti v časopis? Izvrstno, izborno, nedosežno, to je vsakdanja hvala, ki se ne zdi nobenemu prireditelju pretirana. Drugi naj si mislijo, kad hočejo, nekaj slave vedno obvisi. Kar se tiče pripravljanja in poprvaljanja javnega mnenja, ne zaostajamo za nobenim narodom. Naprej in do konca! Za pevce je sramota le, če se ustavijo, kaziti jim je pa dovoljeno. Govorniku samo zmanjkati ne sme, govori pa lahko, kar hoče".

Ivanu se je po teh Jankovih naukih zazdelo, da se res preveč boji javnega mnenja, ki se po večini dela v uredništvih. Tu se pa rodobljubne prireditve vedno le hvalijo in gotovo velja tudi izrek: Lauda audacter, semper aliquid haeret — hvali stvar z vsem pogumom, nekaj se bo vedno prijelo. Od kod bi pa sicer reklame imele uspeh?

Tako so rinili možje zadevo naprej, od druge strani jim je pa prihajal naproti dan slovesnosti. Škorec ga je imel v pratiki dobro zaznamovanega in kadar je pogledal, koliko so dnevi še vseksebi, se je zlobno zarežal. Žena mu je pokimala in se namuzala. Vdajala sta se oba s celim srcem sladki zloradosti in si opisovala z živimi barvami, kako bodo Mlačani plesali, ko se jim v Hrastju zagode.

"Nazaj ne morejo", je razlagala žena, "ker je stvar že tako dozorela. Slavnost se mora izvršiti in plošča se mora vzidati".

"Torej se morajo vdati", je sklepal mož, ki se je bil tako zagrizel v svoje hude misli, da se mu je zdelo, da še k seji ne pojde več, dasi je bilo hudo misliti, kako jedō in pijejo drugi brez njega na stričev račun...

(Bo še.)

OŽGAN OBRAZ

I. Burnik

Tu med griči
vijuga reke se v tesnobi vije.
Stoletja že spreminja
ožgan obraz prerije,
ko veter z mivko pleše prek ravni.

Povsod gori —
Opaljen duh kamenja
se zajeda mi v možgane,
še v misel se mi vriva
in buri v udih vročo kri. —

Izpod Triglava

TURNIŠČE V PREKMURJU velja domačinom daleč okoli za romarski kraj. Cerkev je posvečena Marijinemu Vnebozvetju, zato je največji romarski shod na njen praznik 15. avgusta. Pridejo tudi Madžari, ki imajo lastno službo božjo. Turnišče je verjetno najstarejša župnija v Prekmurju, sega prav v čase ogrskega kralja sv. Štefana. Bila je nekoč veliko večja, saj so se od nje odcepile v teku stoletij župnije: Beltinci, Dokleževje, Odranci, Črensovci in Velika Polana.

FILM DESET ZAPOVEDI — the ten Commandments — ki ga v Avstraliji zelo dobro poznamo, so sredi aprila začeli vrteti v Ljubljani. Kazali so ga najprej v kinu Union. List DRUŽINA pripominja: ta film je prišel k nam z desetletno zamudo.

MESTO LJUBLJANA tako hitro raste, da imajo mestni značaj že tudi kraji: Črnuče, Devica Marija v Polju, Rudnik in Št. Vid pod Šmarno goro. Zato so župnije v teh krajih že pridružene mestu Ljubljana, ki ima zdaj 20 župnij. Pa jih je še veliko premalo, pravi nadškof dr. Pogačnik, in dostavlja: že več let si neutrudno prizadevamo, da bi smeli kaj zidati, pa žal dosedaj nismo uspeli . . . Pa tudi upanju, da pri oblasteh uspemo, nismo in nikoli ne bomo dali slovesa.

V SEMIČU je nekdo vprašal otroke, kaj se pravi biti napuhnjen. Neki deček je odgovoril: Napuhnjen je vol, ki se frišne detelje napoka. Drugi otroci so se mu smejali in neka deklica je pojasnila: Vol, ki se frišne detelje napoka, je samo napihnjen, ne pa napuhnjen. Napuhnjen je pa človek, ki zaničuje Boga in ljudi.

O NOVI GORICI, ki je vsa zavita v reklame za turiste, piše ljubljanski PAVLIHA: Tako sem se veselil, da bom šel na folklorno prireditev "Zagrebškega večera" v Zagreb, zdaj je pa vsa Nova Gorica prelepljena z lepaki v nemščini in italijanščini, taki so tudi prospekti. In tako zdaj ne vem, če bodo Slovence sploh pustili na prireditev. Zlasti še, ker Slovenci ne vedo, kje je Zagrabria.

KOŠČEK MODERNE SLOVNŠČINE navaja celovški NAŠ TEDNIK v svarilo vsem prizadetim: Faktično, interesantna situacija! Mislim optimistično. Aspiriramo za progresivnostjo, za realizacijo kolektivnega plana intenzivne produktivnosti.

DANILO ČOTAR, ki je doma v Dornberku na Vipavskem in je nekoč hodil v slovenske šole v Trstu in Gorici, je v Piacenci na Laškem dosegel doktorat iz agrarnih ved. Napisal je tako dobro razpravo o vinogradništvu, da je bila ocena 100 premajhna, zato so mu dali "red" 110. Zraven tega je dobil nagrado v znesku 100,00 lir. Čotar je prvi Slovenec, ki je študiral in doktoriral na katoliški univerzi v Piacenci.

NOVO MESTO je nastalo pred 600 leti in dobilo ime po ustanovitelju, cesarju Rudolfu. Zato se je dolgo imenovalo Rudolfovo, po nemško Rudolfswert. Svoje 600 letnice ni prezrlo. Poleg drugih proslav so izdali v "Dolenjski založbi" knjigo z imenom ZBORNIK NOVEGA MESTA z mnogimi zgodovinskimi spisi. Sestavili so spise razni profesorji in znani strokovnjaki. Zbornik prinaša tudi mnoge slike priznanih slikarjev in grafikov.

SOCIALISTIČNA ZVEZA v Sloveniji je zaskrbljena zaradi nekaterih duhovnikov, ki se posvečajo vzgoji mladine. V času, ko je komunizem postal za slovensko mladino nezanimiv, gre partiji na živce zlasti koprski kaplan Ravbar, ki urejuje mladinski list OGNJIŠČE. Njegov list ima že skoraj dvakrat toliko naročnikov kot komunistični mladinski list, ki ga morajo vse šole in mladinske organizacije naročati. Na odgovor so klicali Ravbarjevega škofa dr. Jenka in je moral kar dve uri zagovarjati sebe in urednika OGNJIŠČA.

LJUBLJANSKI RADIO in tudi koprski nimata rada godov in godovnjakov. Take besede preveč spominjajo na to, da imamo ljudje imena po raznih svetnikih. Ko so v marcu o sv. Jožefu ljudje preko radia pošiljali voščila Jožetom, Jožicam, Pepetom in Pepcam, ni bilo na radiu nič povedano, da je bil praznik sv. Jožefa. Niti to ni bilo povedano, da ima kdo god. Treba se je bilo izmisliti, kako se to na drug način pove. In so iztuhtali. Na primer: Tone Muha vošči Jožetu Sršenu vse dobro za njegov "osebni praznik" . . .

V MIRNU NA GORIŠKEM je preteklem marcu ponoči izbruhnil silen požar v tovarni za čevlje "Jadran-Ciciban." Do kraja je pogorela stara čevljarna s skladišči usnja, kož in embalaže. Novo stavbo so obvarovali številni ognjegasci z obeh strani meje. Škodo cenijo na 500 milijonov starih dinarjev. Požar je ustavil delo v tovarni, obnovitvena dela so pa že v teku.

V LJUTOMERU IMAJO ODBOR, ki bo za stoletnico prvega Slovenskega Taborra v letošnji jeseni pripravil veliko proslavo. Izšel bo tudi zbornik z naslovom: Svet med Muro in Dravo. Založila ga bo mariborska založba Obzorja.

NAPODPISANA DOPISNICA v Ljubljanskem tisku piše: Pred drugo svetovno vojno je bilo v slovenskih vaseh zelo razgibano kulturno življenje. Igrali so in peli, imeli čitalnice, knjižnice, godbena društva itd. Da popravimo zamujeno med vojno, smo se po osvoboditvi vrgli še z večjo vnemo na prosvetno delo. Pri tem smo računali na podporo in na večje razumevanje, kakor smo ga bili deležni v dobi strankarskih bojev. Drug za drugim pa smo razočarani metali puške v koruzo. Množice prosvetnih delavcev so odhajale in dvorane so ostale prazne.

V GLASILU DRUŠTVA UPOKOJENCEV je neki "Iratus" napisal izredno krepak uvodnik na naslov komunističnih oblasti. Na primer: Govorili smo slovesno in deklarativno, da po zmagi nad okupatorji in domačimi kulaki ter čarsijsko gospodo ne bo pri nes nobenega izkoriščanja več človeka po človeku . . . toda izkoriščanje človeka po človeku je kar brez pretresa zamenjalo izkoriščanje po kolektivih . . . Pojavil se nam je celo kar kmalu po osvobojenju nov priviligirani sloj, ki ima zagotovljene zelo visoke prejemke, deloma iz negospodarskih zaslug, ki spadajo v našo zgodovino, deloma pa na račun včasih zelo problematičnih gospodarskih zaslug, ne glede na resnično dosežene uspehe, ki bi imeli trajno korist . . . Prav težko je ne napisati satire.

NADŠKOF DR. POGAČNIK je na obdolžitve Socialistične zveze delovnega ljudstva, češ da se slovenska duhovščina začenja politično udejstvovati dal Glasu koncila naslednjo izjavo: "Težava je v tem, da ateisti vidijo v Cerkvi samo politično in socialno ustanovo. Ne morejo razumeti nadnaravnega značaja Cerkve. Vernike in duhovnike boli, ko se proglaša za politično delovanje vse, karkoli store duhovniki in laiki iz zgolj verskih razlogov."

V POSTOJNI SO POSTAVILI SPOMENIK domačinu Luku Čeču, ki je pred 150 leti, 14. aprila 1818, preiskal Postojnsko jamo in s tem odkril njeno dotlej neznano krasoto. V teku 150 let so nešteti tisoči stopili v isto jamo, ki jo je prva deloma prehodila Čečova noga.

V TRSTU JE PRIREDIL ANGEL RENAR, naš rojak in dober znanec, samostojno slikarsko razstavo v galeriji ENDAS. To je bilo v dneh od 4. do 16. maja letos. G. Renar je bil 10 let med nami v Sydneyu in tri leta obiskoval umetniško šolo "Royal Art School". Tudi za nas je slikal in v MISLIH je bilo večkrat njegovo ime. Njegovi razstavi v Trstu so posvetili dosti pozornosti slovenski in italijanski listi. V slovenskem beremo: Lepo število je na razstavi krepko v črnem začrtanih tuširank, zelo podobnih kamnotiskom, je le črno-belo umetniško brstenje že proti jeseni stopajočega slikarja. — Čestitamo!

VOJSKA ZARADI BOHINJA — vsaj tako so ji rekli — je vladala v Sloveniji dolge mesece. Prav v bližini cerkve sv. Janeza ob jezeru je hotelo podjetje Lev iz Ljubljane postaviti velik in zelo visok hotel za turiste, zlasti iz tujih dežel. Ta namera je zbudila med ljudmi velik odpor, ne toliko zaradi sv. Janeza, pač pa zato, ker hočejo Bohinj ohraniti v njegovi naravni lepoti, ki bi jo tak hotel na takem kraju gotovo grdo kazil. Pa tudi razne umazanosti bi se tam vršile. Odpor po časopisih in drugače je bil tako močan, da je Ljubljana odnehala in gradnjo hotela odložila na "bolj pripravne čase" . . . Upajo pač, da se bo javnost naveličala protestirati.

POPIS GORENJSKE NARODNE NOŠE

Marija Persič, Melbourne

KADARKOLI GLEDAM NAŠA DEKLETA IN ŽENE v Avstraliji v narodni noši, me zaboli srce. Vsa čast jim, da so vnete za to odlično narodno redkost, srce me zaboli zato, ker iz izkušnje vem, da niso tisto, kar naj bi bile. Sama sem imela nekoč narodno nošo, staro in pristno, nosila jo je že moja mama. Na žalost je ostala v Sloveniji in včasih ugibam, kdo jo nosi in se z njo postavlja.

V ljubljanskem tisku sem nedavno videla podroben popis gorenjske narodne noše, pa naj bo objavljen tudi v MISLIH. Saj med nami tu menda vsaka, ki si zaželi norodno nošo, misli na tisto z Gorenjskega. Takole sem brala:

V Sloveniji imamo celo vrsto narodnih noš. Vsaka pokrajina ima svojo in še teh je več. Ob svečanostih se pa danes najbolj uveljavlja gorenjska narodna noša, ker je pač najbolj praznična in pestra.

Zlatovezene avbe so žačele Gorenjke nositi v 18. stoletju, prej pa so bile v navadi peče, ki so jih zavezovale na različne načine. Avbe so bile pokrivalo bogatejših žen, ki so ga nosile ob raznih svečanostih. Čelo avbe je moralo biti bogato izvezeno z zlatom. Beli rokavci ali ošpetelj je bil iz tenkega domačega platna, pozneje tudi iz kupljenega finega blaga. Dolgi rokavi so bili bogato nabrani. Ošpetelj se je zapiral visoko pod vratom, kjer je bil obrobljen s čipkami. kakor tudi v zapestjih. Segal je do pasu ali malo čez pas.

Čez ošpetelj so si žene privezovale dolgo, močno nabrano platneno spodnje krilo. Da bi bile bolj košate, so včasih nosile po več spodnjih kril, ki so jih tudi poškrobile. Krilo z modrcem je bilo poleti iz raznobarvne temnejše svile ali lahke volne. Krilo je bilo močno nabrano in je segalo do gležnjev.

Okoli vratu so si zavezovale živobarvne svilene rute, ki so jih trgovci pritihotapili iz Trsta ali z Dunaja in Češkega. Čez krilo so si že v začetku 19. stoletja privezovale široke bele predpasnike, ki so jih pozneje zamenjali črni svileni ali tibetanski predpasniki. Predpasnik je bil le ..kakih pet cm krajši od krila in obrobljen s črnimi čipkami. Privezovale so si ga z dvema trakoma navadno spredaj, zadaj pa je bila pripeta ali privezana široka črna pentlja z dolgima navzdol visečima koncema, ki sta segala skoraj do roba krila in sta imela spodaj čipke.

Okoli pasu so si pripenjale v različnih oblikah kovane pasove-sklepance, ki so jih spredaj okrasile s pisano pentljo. Gorenjke so v 19. stoletju nosile k narodni noši čižme — črne visoke čevlje s srednje visoko peto. Te so pozneje zamenjali nizki čevlji — šolni. K njim so obule bele bombažne nogavice, ki so jih spletle doma z značilnim kupčkastim vzorcem (polžki). Nogavice so si privezovale pod kolenom s trakom. Starinska zlata broša ali nagelj in vejica rožmarina na prsih je bilo lepo dopolnilo.

Tako torej opisujejo pristno staro žensko nošo v Ljubljani. Dobro se spominjam, da je bila res taka. Mnoge tukaj izdelane so pristni bolj malo podobne. Večkrat sem že to omenila eni ali drugi ženi tu, ki sem jo videla v narodni noši, pa sem vedno dobila odgovor: Saj nič prav ne vemo, kakšna je prava narodna noša...

Rada verjamem. Niti rojene Gorenjke nimajo več pravega poznanja svoje narodne noše, kako naj to pričakujem od Primork, Notranjk in Štajerk? Upam, da bodo tiste, ki bodo pozorno pre-

brale gornji opis, imele zdaj manj izgovorov. Upam celo, da bodo tiste, ki že imajo tu izdelano "približno" narodno nošo, zdaj lahko nedostatke na njej popravile. Predvsem naj bo noša dolga do gležnjev z belimi bombaževimi nogavicami. Polžke bo malokatera znala plesti, pa nogavice naj bi bile vsaj preprosto pletene. Čipke na črnem ali temnem predpasniku naj bodo vedno *črne*, ne bele, kot jih tukaj opažam.

Materiala za take noše po trgovinah je danes več ko dovolj in niti drag ni. Saj ni potrebna zares prava svila, imitacija je kar dobra, posebno za predpasnike v zelo različnih barvah.

Ljubljanski članek ne omenja zavijač, ki so jih nosile prav mlade deklice. Zavijačke so štiriogelne bele rute. En ogel je zavrnjen na znotraj in prišit na ruto. Ob zunanjem robu je ta ogel drobno nabran in čisto skup potegnjen z isto nitko, kot je z njo nabran. Z dvema koncema se zavijačka zadaj na vratu zaveže. Četrti ogel, nasproti onemu, ki je zavrnjen na znotraj, se malo naokroglo pristriže, da se prilega glavi, oziroma čelu. Ob robu se prišijejo majhne čipke. Na vrhu zavijačke, četrtino inče od čipk, naj krasi zavijačko *črn* baržun ali žamet, tri in pol do štiri inče širok in primerno dolg, da se končuje nad ušesi. Ta žamet nima nobenih zlatih okraskov. Malo ga lahko obogati ozek zlat trak (vrvica), ki pa nekoč ni bil v navadi.

O MOŠKI MANJVREDNOSTI

Mica je razgrnila časopis in brala tako-le dovtipnost:

Živela je žena, ki je venomer tarnala, koliko dela ima, pa nikogar, da bi ji pomagal. Mož se je je naveličal poslušati, šel je in ji kupil električni kuhalnik, potem električni pomivalnik električni pralnik, električni sušilnik, električni prahbrisalnik, električni stroj za postiljanje in še kaj takega.

Žena se je sprva vsega tega veselila, pa je kmalu začela tožiti: Toliko te navlake si spravil v hišo, da nimam kam sesti. Mož je malo pomislil, potem pa rekel:

"Dobro, ljuba moja, jutri ti bom kupil še električni stol. Lahko ga boš postavila na dvorišče. Saj boš tako ali tako le enkrat sedla nanj."

Tako je Mica brala v časopisu, pa se ni smejala, močno se je razjezila. Vzela je papir in svinčnik in napisala uredniku ostro pismo.

"Sram vas bodi, da še v tem prosvetljenem stoletju nas ženske tako zaničujete in se iz nas norčujete. Povsod so že minuli časi, ko je veljala ženska za manj vredno, samo vaš časopis se še ni dvignil do tega spoznanja. Povem vam naravnost, da vašega lista ne bom nikoli več brala, še pogledala ga ne bom. Mica!

Urednik ji je odgovoril kar v časopisu.

"Draga gospa Mica. Tisti dovtip o električnih strojih ste popolnoma napačno razumeli. Naš dovtip ni meril na žensko manjvrednost, ampak na moško. Le pomislite, če bi bil mož toliko vreden, da bi ženi pomagal kak krožnik pomiti ali kakšen prah pobrisati, ko je žena tožila nad tolikim delom, bi nikoli ne prišlo do takega dovtipa. Res je, da o ženski manjvrednosti nikjer več ne pišejo, res je pa tudi, da o moški manjvrednosti ne. Naš časopis je opravil pionirsko delo, ko je odkril moško manjvrednost in je s tem ženske dvignil visoko nad moške. Kako da se je s tem prav vam tako zameril?"

Tako je pisal urednik, pomagalo pa ni nič, ker je Mica držala besedo in časopisa ni brala, torej tudi urednikovega pisma ne. Gotovo sebi v veliko škodo.

TABORI V LETU 1869

Trije manjši

TABORSKA MISEL Z LETOM 1868 nikakor ni umrla. Brž ko je napočila pomlad naslednjega leta, so se začeli nadaljnji tabori.

Biljana v Goriških Brdih, čisto blizu laške meje, ga je imela na sv. Jurija dan 24. aprila. Bil je deževen dan, ki pa ni ostrašil zborovalcev, da ne bi vztrajali do konca. Bilo jih je okoli 6.000. Med drugimi govorniki je nastopil preprost kmet Toroš iz Medane ter povzdignil glas za Zedinjeno Slovenijo.

Sevnica ob Savi je imela tabor 2. maja. Bil je tudi dobro obiskan. Na njem so se sešli narodni predstavniki iz Kranjske in Štajerske. Govori so bili tudi o gospodarskih potrebah. Nekdo je priporočal, naj bi oblast namesto navadnih brodov čez Savo pri Sevnici in Brežicah dala napraviti mostove. Ta predlog je pa propadel, velika večina je glasovala zoper njega. Zakaj, nam ni znano. Bilo je prvič, da so zborovalci nastopili zoper kako točko na taborskem programu. Dopisnik v Novicah se je najprej začudil, da niso bili za mostove, nato pa dostavlja: "To je pač očitno znamenje zrelosti slovenskega naroda, niso ne taboriti le glasovalne mašine, za kar bi jih žolč naših nemškutarjev rad naredil. . ."

Na Kalcu pri Pivki je bil tabor 9. maja. Taborjani so se zbrali na zemljišču graščaka in pesnika Miroslava Vilharja. Cenili so število udeležencev na 8,000. Mnogi so prišli iz Istre. Dež je nagajal ves dan, pa zborovalci so vztrajali vse do konca.

Vižmarje — največji tabor.

Vsa Slovenija se je že čudila in pohujševala, ko se bela Ljubljana še vedno ni prav zganila za kakšen Tabor v središču naroda. Končno jo ogromni **Tabor v Vižmarjih pod Šmarno goro** rešil dobro ime Ljubljančanov. (Takrat se rekli **na** Vižmarjih, ne v Vižmarjih.)

Zbral se je na binkoštni ponedeljek 19. maja. Število so cenili na 30,000. Za prostor je bil izbran obširen travnik na desnem bregu Save med Vižmarji in Tacnom. Govorniki so nastopili deloma prejšnji, deloma novi, med njimi urednik NOVIC "oče" Bleiweis. Človek se čudi dandanes, kakšna grla in prsi so imeli možakarji pred sto leti, ko so govorili pod milim nebom takim množicam, pa so jih vsi slišali. Danes je že za sto ljudi v dvoranici potreben — mikrofon . . .

Za Tabor na Vižmarjih je bil narod dobro pripravljen. Navdušenje ni vzplamtelo šele tam ob Savi, že tedne poprej se je vžigalo, tisti dan pa vse od najbolj zgodnjega jutra. Od vseh trani so

Prizor s slovenskega Tabora v Marayongu 1968

vrele množice na okrašenih vlakih, pa na kmečkih vozovih, še vse bolj okrašenih. Bile so narodne noše, vsakovrstne zastave in prapori, uniforme Sokolov in godbenikov. Ljubljana je bila vsa v zastavah. Od Šiške do Vižmarjev je sprevode pozdravljalo več slavolokov.

Žal je bil deževen dan in med samim zborovanjem se je večkrat vlila ploha. Nihče ni odšel pred zaključkom. V spomin na ta Tabor so izdali spominske podobe s slikami govornikov, osem po številu. Še desetletja po Taboru so visele v mnogih slovenskih hišah.

Tri zanimivosti ob robu Tabora

Na Taboru v Vižmarjih je nastopila prvič tudi ženska govornica. Bila je Koširjeva Francka z Broda. Navdušen govor ji je sestavil njen častilec pesnik Fran Levstik. Zaljubil se je bil vanjo, ko je bila stara komaj 17 let in jo mislil poročiti. V njegovi pesniški zbirki so najlepše "Franjine pesmi." Vendar iz raznih razlogov ni prišlo niti do zaroke, kajšele do poroke. Francka se je končno poročila v Sežano in je umrla šele leta 1927 — 40 let za Levstikom.

Iz Tabora v Vižmarjih so si ljudje menda najbolj zapomnili govor "očeta Taborov" dr. Zarnika. Zahteval je slovenske šole in pripovedoval, kako vtepajo nemščino v glave slovenskim učencem: miza — tiš, riba — fiš, kaša prajn, biti — zajn. Te besede so po kmetih ponavljali še vsaj do leta 1900 taki, ki jim je bila to vsa nemščina. (Tudi urednik MISLI jih je znal, ko je komaj nosil prve hlače.)

Voditelji vižmarskega Tabora so sklenili postaviti spomenik na kraju, kjer se je vršil vižmarski Tabor. Dr. Poklukar z Dobrove ga je naročil in plačal pri kamnoseku Čamerniku v Ljubljani — in tam je spomenik obtičal. Pozabili so nanj in nihče ni prišel ponj. Če ga niso uporabili za kaj drugega — kje je danes?

MALO TEGA, MALO ONEGA

Janez Primožič

V ZADNJEM ČASU SE TUDI ANGLIJA bori s podobnimi težkočami kot Amerika, namreč glede naseljencev drugačne barve. Število teh se je v dobrem desetletju zelo pomnožilo, prihajajo iz bivših angleških kolonij Azije in Afrike. Razlog je dvojen. Gre jim za boljši zaslužek in bivše kolonije, ki so postale neodvisne države, se jih želijo iznebiti. Računa se, da jih je v Angliji že okoli milijona med 55 milijoni domačinov.

Večina novih priseljencev nima strokovne izobrazbe, zaposlovati se morajo za nižje plače. Naseljujejo se po velikih industrijskih središčih in v okolici, največ menda v bližini velikega Londona. Počasi se porajajo zelo podobne razmere kot v Ameriki. Da odvrne bližajočo se nevarnost, je Anglija ustavila doseljevanje iz bivših kolonij celo takim, ki imajo angleško državljanstvo in se smatrajo za Angleže. Poleg drugih težav ima vlada za izgovor tudi veliko brezposelnost.

— — — — —

Med odkrivalci Avstralije je dobro znan tudi Phillip Parker King. Bil je sin guverneja Kinga, po činu kapitan. Iz Anglije so ga poslali leta 1817 z nalogo, da razišče do kraja severo-zapadno obalo Avstralije.

Ko je dospel v Sydney, je dobil poveljstvo nad ladjo Mermaid. Zaplul je z njo v znani Bass Strait na severu, od tam proti zapadu ob obali današnjega Northern Teritorija. Napravil je štiri vožnje sem in tja ter začrtal obliko obale ter mnoge kraje krstil z imeni, ki jih pred njim še ni bilo. Za otoke Melville je dokončno dognal, da se ne drže avstralske obale. In tako še marsikaj.

Končno se je spustil na plovbo ob zapadni avstralski obali, odkril še več otokov in nazadnje prispel v Macquarie Harbour v Tasmaniji.

— — — — —

Prijateljici sta se pogovarjali o svojih zaročencih. Je rekla prva, moj je strasten ljubitelj morja. Preteklo soboto sva šla na morje z njegovo jahto, pa ne vem, zakaj sem se vrnila vsa iznemogla. — Nič čudnega, je rekla prijateljica, gotovo si veliko veslala. —

— — — — —

Optimist je človek, ki gre brez denarja v restavracijo in si naroči tucat ostrig v upanju, da bo plačal z biseri, ki jih bo našel v ostrigah.

V Ameriki pričakujejo vozniki taksijev tudi napitnino. Bila je imenitna gospa, ki je dala vozniku 10 centov. Pogledal jo je od vrha do tal in rekel: Taka gospa, pa me gre žalit z desetimi centi! — Koliko ste pa pričakovali? je vprašala. —Dajte mi vsaj še 10 centov! — To pa ne, dragi moj, nočem vas še enkrat tako kruto žaliti, žal mi je, da sem vas enkrat.

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU?

ČIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

Besedilo evangelijev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo laže razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangelijev vršijo.

Če pravimo, da smo Kristusovi moramo Kristusa kar najbolje poznati!

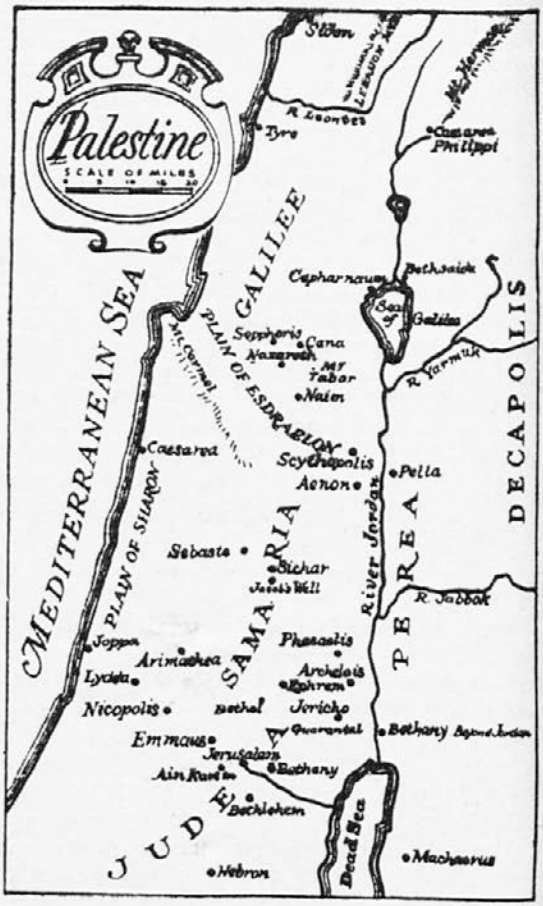

DAR UBOGE VDOVE

In sédel je Jezus nasproti zakladnici in gledal, kako ljudje v zakladnico denar mečejo. Mnogo bogatih je veliko vrglo. Ko je pa prišla neka uboga vdova, je vrgla dva novčiča, kar je ena četrtinka. In poklical je svoje učence ter jim rekel: "Resnično, povem vam, ta uboga vdova je vrgla več ko vsi, kateri so metali v zakladnico. Zakaj vsi so vrgli od tega, česar imajo v izobilju, ta pa je vrgla od svojega uboštva vse, kar je imela, vse svoje premoženje."

VPRAŠANJE O KONCU SVETA

Ko je odhajal iz templja, mu je jeden njegovih učencev rekel: Učenik, glej, kakšni kamni in kakšne stavbe! Jezus je odgovoril: "Gledaš te velike stavbe? Ne bo ostal kamen na kamnu, ki bi ne bil razdejan".

VEČ JE DALA KOT BOGATAŠI

"Dar uboge vdove" v evangeliju je tako znan, la je zašel v pregovor po vsem svetu. V juzalemskem templju, na dvoru žena, je bila pušica ali nabiralnik, kamor so Judje metali denar za bogoslužje in podpiranje revežev. Bogati veliko, revni malo. Ta vdova je imela, bi rekli po naše, en sam cent. Pač najmanjši denar, ki kroži med ljudmi. Dala je torej zadnji cent". Zveličarjeva pohvala vsekakor pomeni, da Bog raznih denarnih in drugih darov ne šteje, ampak tehta. Gre mu za to, da ljudje darujemo iz srca, ne iz žepa, z ljubeznijo, ne zarali razkozovanja.

APOSTOLI ŽELIJO VEDETI

Pogled na jeruzalemski templj v tistih časih je moral biti res nekaj čudovitega. Iz opisov zgodovinarjev vemo o njem dovolj, da prav lahko razumemo vzklik enega imed učencev Jezusovih. Najbrž

In ko je sedel na Oljski gori, templju nasproti, so ga na samem vpraševali Peter in Jakob in Janez in Andrej: Povej nam, kdaj bo to in kakšno bo znamenje, ko naj bi se vse to izpolnilo?

JEZUSOV ODGOVOR

Jezus jim je začel pripovedovati: "Glejte, da vas kdo ne premoti. Mnogo jih bo namreč prišlo z mojim imenom, ki bodo govorili: Jaz sem Kristus. In bodo mnoge premotili. Ko pa boste slišali o vojskah in vojnih novicah, se ne dajte zbegati. Zakaj to se mora zgoditi, pa še ni konec. Vstal bo namreč narod zoper narod in kraljestvo zoper kraljestvo in po mnogih krajih bodo potresi in lakota; to bo začetek bolečin. Glejte pa sami nase. Zakaj izročali vas bodo sodiščem in vas pretepali v shodnicah, in pred glavarje in kralje vas bodo postavljali zaradi mene, njim v pričevanje. In vsem narodom se mora poprej oznaniti evangelij.

"Kadar pa vas bodo peljali, da bi vas izročili, ne skrbite naprej, kaj bi govorili; ampak govorite to, kar vam bo dano tisto uro. Ne boste namreč govorili vi ampak Sveti Duh. Izdajal pa bo v smrt brat brata in oče sina in otroci bodo vstajali zoper starše in jih izročali v smrt. In sovražili vas bodo vse zaradi mojega imena; ali še las z glave se vam ne bo izgubil. S svojo stanovitnostjo si boste pridobili svoje življenje. Kdor bo vztrajal do konca, ta bo zveličan."

JEZRUZALEM BO RAZDEJAN

"Kadar boste videli gnusobo opustošenja tam, kjer bi ne smela biti — kdor bere, naj razume — in da vojske oblegajo Jeruzalem, tedaj vedite, da je blizu njegovo razdejanje. Takrat naj beže v hribe, kateri so v Judeji; in kateri so v mestu, naj gredo ven, in kateri so na deželi, naj ne hodijo noter, zakaj dnevi maščevanja so to, da se dopolni vse, kar je pisano. Gorje pa nosečim in doječim v tistih dneh! Molite, da se vaš beg ne zgodi pozimi ali v soboto, zakaj takrat bo velika stiska v deželi in srd nad tem ljudstvom. Padali bodo pod mečem in v sužnost jih bodo vlačili med vse narode in Jeruzalem bodo teptali neverniki, dokler se ne dopolnijo časi poganov.

"Tiste dni bo stiska, kakršne ni bilo od začetka sveta do zdaj in je tudi več ne bo. In ko bi Gospod ne bil dni okrajšal, bi ne bil otet noben človek; toda zavoljo izvoljenih, ki jih je izvolil, je dni okrajšal. In če vam tedaj kdo poreče: Glej, tukaj je Kristus, glej, tam je, ne verjemite. Vstali bodo namreč krivi preroki in bodo delali znamenja in čudeže, da bi tudi izvoljene premotili, ko bi bilo mogoče. Vi torej pazite, vse sem vam naprej povedal."

je bil Peter. Tudi Jezus sam ni bil neobčutljiv do lepote in mogočnosti templja, žalostila ga je pa misel na to, kakšna usoda se plete templju in vsemu Jeruzalemu v ne preveč oddaljeni bodočnosti.

VELIKO SO ZVEDELI.

Še nekaj dni bo Jezus z apostoli skupaj, končno slovo je blizu. Zdi se mu kar prav, da so ga vprašali še na samem o usodi Jeruzalema, saj je potrebno, da jim pove. Zaveda se, da apostoli tu ne mislijo le na razdejanje Jeruzalema, ampak tudi na konec sveta. Bili so toliko po judovsko vzgojeni, da si niso mogli misliti, kako naj svet po razdejanju Jeruzaelma sploh še obstane. Konec enega jim je pomenil tudi konec drugega.

Jezus v svojem odgovoru ne zavrača njihovega mnenja, veliko bolj mu je do tega, da jim ne vzame poguma. Brez ozira na žalostno usodo Jeruzalema morajo z vsem pogumom iti na delo in oznajati evangelij širom po svetu.

"Na sodiščih" pomeni da jih bodo preganjali Judje, "poglavarji in kralji" pomenijo preganjanje od strani poganov. Ob tej priložnosti ni bilo prvič, da je Jezus napovedal apostolom preganjanje in mučeniško smrt. Pa ne samo apostolom, tudi mnogim od tistih, ki jih bodo apostoli in njihovi nasledniki privedli do vere v Kristusa. Naj se ne strašijo, zaupanje v Kristusa naj bo vedno z njimi, pa jim svetne oblasti ne bodo mogle zares škodovati, zmaga preganjalcev in morilcev bo zgolj navidezna.

O JERUZALEMU POSEBEJ

Gospod Zveličar noče, da bi njegovi ljudje — kristjani — v dneh padca Jeruzalema z mestom vred poginili. Zato jim naroča, naj pravočasno zbeže v hribe onkraj Jordana. To so tudi res napravili, ko se je začelo obleganje Jeruzalema po Rimljanih. Rimljanov Gospod ne imenuje naravnost, ker bi ti utegnili zvedeti za njegove besede in bi ga obdolžili, da je svoje ljudi proti njim hujskal.

Večji poudarek, kot na obleganje samo, daje opustošenju templja. Navaja besede preroka Daniela, ki napoveduje konec judovskega bogoslužja v templju. Pogani bodo v njem počeli "gnusobe". Te besede so Judje lahko razumeli, Rimljani pa ne.

Jezusu je žalostno pri srcu, ko v svoji vsevednosti že gleda te strašne logodke. Zato naroča, naj molijo, da bi ne prišlo do bega pozimi ali v soboto. Pozimi bi komaj mogli bežati, v soboto bi ne smeli. Končno jih še ekrant posvari, naj se ne dajo zapeljati krivim prerokom in jih potolaži z napovedjo, da bo Bog sam napravil bridkim dnevom pravočasni konec.

NEREŠENO VPRAŠANJE V AMERIŠKIH ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Janez Primožič

V MISLIH IMAM NJIHOVE ČRNCE. Mnogi se čudimo, kako to, da se mora tako modernizirana in vsestransko napredna Amerika boriti s takimi notranjimi slabostmi. Te slabosti kvarijo njen ugled na zunaj in zlasti njenim nasprotnikom dajejo poguma. Država, ki ne more in ne zna urediti svoje lastne hiše, naj se ne vtika v politične hiše drugih držav, zlasti če so nekje daleč za morji, pravijo.

Vedeti moramo, da je znana rasna napetost, ki od časa do časa vzplamti v Združenih državah, izraz dolgoletne nesrečne preteklosti črnega prebivalstva tam. Sega prav nazaj v leto 1619.

Tisto leto so privedli prve črnce iz Afrike v mesto Jamestown z namenom, da bi jih zaposlili kot neplačane delavce raznim evropskim kolonistom. V tem tiči korenina današnjih razmer v Ameriki, kjer 20 milijonov črncev pomeni desetino vsega prebivalstva.

Uvažanje črncev po letu 1619 je postopoma naraščalo. Sprva so jih potrebovali in uvozili le nekaj tisočev. Ko se je razvila v južnih državah volnena industrija, je narasla tudi potreba po čim cenejši delovni sili. Črna Afrika jo je imela v obilni meri . . .

Prvo ljudsko štetje, ki so ga napravili leta 1790, je ugotovilo že 757,208 črncev. Nad 90% jih je bilo na jugu. Leta 1808 je kongres-parlament prepovedal nadaljnje uvažanje sužnjev, toda prepoved je ostala v glavnem na papirju. V tistem času je bilo v Ameriki že 4 in pol milijona črncev, ogromna večina pravih sužnjev.

V letih 1861 — 65 je divjala v Ameriki državljanska vojna, ki jo je sprožila zahteva severnih držav, da se suženjstvo dokončno odpravi. Južne države so ga hotele obdržati, pa so v vojni propadle. Tako je l.1865 dodala Amerika svoji temeljni ustavi zakon, da je suženjstvo dokončno odpravljeno.

Lahko je nekaj uzakoniti, težko v življenju izvesti. Zelo počasi so črni sužnji dobivali svobodo, še bolj počasi druge državljanske pravice. Še danes se mnogi belci v južnih državah temu upirajo. Izgovor je pri roki: ne sme biti prehiter prehod črncev iz suženjstva v popolno državljansko svobodo. So ali so vsaj bili brez izobrazbe, brez imetja, brez izgledov za donosno zaposlitev, kako naj bodo enakopravni z belimi? Njihova manjvrednost se je sama po sebi javljala, sovražni belci so jo še kar mogoče napihovali.

Potreba po zaposlitvi in zaslužku je priganjala črnce, da so se selili z juga na sever. Posebno sta obe svetovni vojni to selitev pospeševali, zakaj industrija je klicala po delavstvu. V teku desetletij se je število črncev po raznih industrijskih središčih na severu zenačilo s številom na farmah ameriškega juga. Toda čeprav so bili zdaj "velemeščani", so ostajali na nizki stopnji civilizacije in kulture. Belci so jih porivali v tako imenovane "slums" — ozke uličice v predmestjih z razpadajočimi hišami. Vendar je v teku let prišlo do tega, da je okoli 97% kolikor toliko šolanih, najsibo v strokovni in poklicni izobrabi ali tudi akademski. Tako so mogli začeti črnci sami jemati svojo pravdo v lastne roke in se upirati belcem, ki še vedno smatrajo črne za bolj ali manj — nazadnjaške, manjvredne.

Borba črncev se je dolgo vodila preko sodišč prav tja do vrhovnega, ki je izdajalo odloke njim v prid. Odloki naj bi veljali za vse države enako, toda južne so znale uzakonjene zadeve obiti s tem, da so izdajale svoje lastne zakone. Ti zakoni pomenijo diskriminacijo — zapostavljanje črncev v pogledu zaposlitve, uporabe šol, prometnih sredstev, javnih lokalov, celó cerkve itd. Ni čudno, da se črnci s tem ne morejo zadovoljiti .

V zadnjih 15 letih je Amerika svoje uradne odnose do črncev zelo zboljšala. Z odlokom vrhovnega sodišča leta 1954 je vsaka diskriminacija v šolah itd. do črncev nepostavna in njihove državljanske pravice so dejansko zagotovljene. Ali kar je tako globoko zakoreninjeno, ni mogoče izruvati čez noč. Nasprotja v mnogih pogledih so ostala. Črnci so borbo za svoje pravice preneseli iz sodnih dvoran na ulico. Uprizarjajo demonstracije, ki se na žalost le prepogosto spremene v izgrede, ruševeje in tudi prelivanje krvi. K medsebojnemu pomirjenju to ne pomaga, ustvarjajo se novi prepadi.

Krilatice kot "črna sila" in "bela sila" vžigajo na obeh straneh. Za letošnje poletje se je spet bati hudih izgredov. Tudi umor črnskega voditelja dr. Kinga ne bo tako kmalu pozabljen. Razni skrajneži govore o novi "civilni vojni" in slišijo se glasovi o nujni potrebi, da se Združene države razdružijo v belo in črno polovico . . .

DAJ — DAM: VEČ DAJE KOT DAŠ

NEKAJ IZVIRNEGA SO ZAMISLILI slovenski misijonarji-lazaristi v Argentini pod vodstvom g. Ladislava Lenčka.

Imajo dve ustanovi, ki sta pomembni za vse Slovence doma in v izseljenstvu: Baragovo semenišče za vzgojo novih misijonarjev in mesečni list "Katoliški misijoni".

List K.M. praznuje letos 20letnico izhajanja v izseljenstvu. Svoje življenje je pa začel v domovini pred mnogimi leti — v Grobljah med Kamnikom in Domžalami.

Zgradba "Baragovega semenišča" je postala premajhna. Dobro znamenje! Zmerom več mladih fantov se prijavlja za vstop.

Nujno je potrebno razširjenje stavbe, nov prizidek ali nekaj takega. Seveda je za kaj takega nujno — imeti denar. Kje ga dobiti?

Prositi, zbirati, z oklici iskati dobrotnikov?

Ha, ko je pa pa zbirk, nabirk, oglasov za pomoč dolga vrsta med ljudmi za vse mogoče dobre in manj dobre namene širom po svetu. . . Ali se bo v šumu vsega tega sploh mogel slišati nov glas: DAJTE, DARUJTE?

Pa so misijonarji—lazaristi iztuhtali novo misel.

Poleg obstoječih dveh ustanov so napravili tretjo: DAJ-DAM.

Za 20 letnico lista "Katoliški misijoni" naj se oglasi **300 dosmrtnih naročnikov** z vsega sveta, pa ne bo treba veliko prositi za posebno pomoč pri gradbi.

DAJ! Dosmrtni naročnik plača enkrat za vselej **45 dolarjev** in nima za vse življenje več opravka s poravnavanjem naročnine.

DAM! Morda si danes star 30 let, doživel jih boš pa 85. Morda boš ostal na sedanjem mestu, morda ne. Pa čeprav se boš selil s kontinenta na kontinent, list K.M. te bo našel vsepovsod, če mu boš le pošiljal ali pošiljala spremembo naslova.

List K.M. piše, da je letna naročnina zanj v Avstraliji **$3 — tri dolarje.** Če plačuješ sproti 55 let, znese to $165. Če plačaš enkrat za vselej $45 — hitro lahko izračunaš, koliko **prihraniš.**

Pa je še mogoče, da se bo naročnina v prihodnjih letih povišala. (Tudi pri MISLIH se je letos. . .) Dosmrtnim se ne bo povišala. Nov prihranek!

DAJ-DAM: VEČ DAJE KOT DAŠ. Pa celo veliko več!

List K.M. ima po vsem svetu kakih 2,000 naročnikov in naročnic. (Da bi jih MISLI toliko imele!) V Avstraliji sami 77.

Piše, da želi imeti med nami **13 dosmrtnih** naročnikov. To nikakor ni prehuda želja. Doslej, če prav vemo, je dobil že (ali šele) DVA. Samo še 11 naj jih bo, ki se bodo "polakomnili" napovedanih prihrankov, pa bo — volk sit in ovca cela! Kaj hočete več?

Ali je treba še kaj povedati? Morda dvoje:

List Katoliški misijoni je izredno lep list, odpira nam pogled v širni svet, neguje veličastvo misijonsko misel, navdušuje nas za sodelovanje pri apostolskem delu Kristusove Cerkve, seznanja nas slovenskim misijonskim delom po svetu.

Poverjeništvo za list je na skrbi Slovenskih sester v Melbournu. Naslov: Sisters of St. Francis, **4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101.**

Posredujejo radi vsi slovenski duhovniki v Avstraliji, pa tudi MISLI in RAFAEL v Sydneyu.

Zdaj je pa zares vse povedano. Od tvoje strani tudi vse prebrano — vsaj tako upam. Ali hočeš biti eden ali ena — od zaželenih ENAJSTIH?

PRIPIS: Nobene škode ne bo, če se vas oglasi na primer DVANAJST, zato ni treba čakati, da izveste, koliko jih je že. Če pa ne moreš ali nočeš, pa tudi ni škode, da zdaj vse to veš.

BODITE V SREDI, V ZLATI SKLEDI!

TAKO BI SE PO NAŠE kratko povedalo, kar je govoril ameriški škof Shannon pred zbrano množico kristjanov vseh vrst, med njimi so bili tudi katoličani. Rekel jim je približno takole:

Od zadnjega koncila naprej imamo domala po vsem svetu tri vrste kristjanov. Na skrajni desnici so tisti, ki so zoper vse novo in hočejo obdržati vse staro. Vsaka novost v krščanstvu jih vznemirja. Imenoval bi jih "immobiliste" — nepremakljive.

Na skrajni levici so taki, ki v golem navdušenju za novosti hočejo požgati vse staro in začeti vse na novo. Imenova lbi jih "arseniste" — požigalce.

Vmes med obema skrajnostima so taki, ki uvidevajo potrebo reform v cerkvenih zadevah. Razumejo potrebe časa in prenavljanju niso nasprotni. S premislekom sledijo spremembam in se skušajo z dobro voljo vanje vživljati. Dal bi jim ime: reformisti.

Immobilistom bi rekel: Zganite se! Nikar ne čakajte, da boste okameneli!

Arsenistom bi dal dober nasvet: Pogasite svoj ogenj, da nam vse skupaj ne zgori!

Reformiste bi spodbudil: Le tako naprej!

O ŽELEZNI RUDI V AVSTRALSKI GRUDI

Mira Mar

DOBRI DVE LETI JE MINILO, odkar sem dobila zahvalno karto od komaj znanca s poštnim pečatom Port Hedland, W.A. Malo prej je šel skozi naše mesto na svoje letne počitnice, pa je naneslo, da sem mu napravila neko uslugo. Vzel si je bil moj naslov in mi poslal karto, ki je kazala del mesta Pertha. Za kak Port Hedland nisem takrat nič vedela. Slučajno je pa videl karto in njen poštni pečat eden mojih dobrih znancev in je rekel:

"Mira, to je pa nov kraj v Zapadni Avstraliji. Imenitno je, da od tam dobivaš pošto. Slišal sem, da bo Port Hedland kmalu postal veliko ime za to deželo."

"Kaj pa je tam znamenitega?"

"Zaenkrat menda še ne dosti, Bral sem, da so našli tam okoli velike zaloge železne rude."

S tem sva pogovor o Port Hedlandu zaključila. Prav kmalu po tistem sem pa našla v MISLIH (marec 1966) dopis iz Port Hedlanda s podpisom F.E. Ta je povedal že nekaj več. Zanimalo me je najbolj, kje je ta kraj in da so tam že tudi neki Slovenci zaposleni. Poiskala sem ga na mapi, potem pa pazila, kdaj bo nov dopis od tam v MISLIH. Ker ga ni bilo, sem počasi izgubila zanimanje za Port Hedland in skoraj pozabila nanj.

V letošnjem marcu sem pa videla v mesečniku GOOD NEIGHBOUR članek, ki opisuje današnji Port Hedland in okolico, zraven pa prinaša slike od tam. Ko se je tako obnovilo moje zanimanje za ta kraj, sem si mislila, da ne bo škodovalo, če nekaj posnamem po tistem članku za naše MISLI.

Članek začenja s temi besedami: **Sedanje desetletje bo šlo v zgodovino Zapadne Avstralije kot desetletje železne rude, zakaj prav železna ruda je dala državi največjo industrijsko porast.**

Še ni deset let, ko so našli odlično železno rudo v skoraj popolnoma praznem puščavskem ozemlju ob severo-zapadni obali Avstralije. Površni računi kažejo, da mora biti tega blaga v ondotnih tleh 15,000 milijonov ton. Težko si predstavljamo, kako velik hrib bi to dalo, če bi zmetali vse na en kup. Pišejo, da ruda ne leži kje globoko v zemlji, ampak kar na površju. Kopljejo jo z mehaničnimi "lopatami", seveda na kolesih. Od njih vsaka stane 750,000 dolarjev. Taka "lopata" dvigne naenkrat 25 ton rude in jo naloži na tovorni avto.

Ti tovorni avtomobili so pa spet prikazni zase. Cena jim je 200,000 dolarjev. So pa tudi ogromni, saj lahko peljejo po 100 ton rude skozi pustinjo na določen kraj. Njihova kolesa bi segala v naših stanovanjih do stropa. Voznik mora splezati na svoj sedež po dokaj visoki lestvi. Za svoje opravilo mora biti posebej izvežban, vsakdo bi ne mogel opraviti take vožnje.

Za izrabljanje teh ogromnih ležišč železne rude se poleg Avstralije same zavzemajo razne tuje firme. Saj je treba investirati ogromne vsote v tako novo podjetje, tega pa Avstralija sama ne bi zmogla. Ima pa seveda svoj dobiček tudi od rude, ki jo dvignejo tuji podjetniki. Že za sam začetek so baje položili 600 milijonov dolarjev. Največ rude pojde na Japonsko, pa tudi Anglija in razne evropske dežele so zainteresirane na njej. Povsod priznavajo, da je ruda odlična in njeno ležišče med največjimi na vsem svetu. Pričakujejo, da bodo še v tem letu nakopali in izvozili blizu 10 milijonov ton.

Lahko si mislimo, kako je doslej mrtva dežela tam okoli v kratkem času oživela. Tako podjetje zahteva veliko število delavcev in uradnikov, nastale so čisto nove naselbine. Doslej znano ozemljene železne rude meri kakih 25,000 kvadratnih milj, vsevprek so ali bodo zgradili ceste, železnico in ob morju pristanišča. V zadnjih šestih letih se je tam naselilo okoli 16,000 ljudi. Računajo, da jih bo čez dve leti že 28,000 in pet let pozneje 45,000, po nadaljnjih desetih letih pa že blizu 100,000. Razume se, da bodo s temi novimi prometnimi napravami prišle tja tudi vse druge dobrote moderne civilizacije in kulture.

Tako se uresničuje napoved mojega znanca, ki mi je pred dvema letoma, ko še nisem nič vedela o kakem Hedlandu, napovedal za tisti kraj "veliko ime". To veliko ime bo gotovo tudi vleklo nase turiste. Če bodo Slovenci "širom po Avstraliji" kdaj organizirali izlet v Hedland, kakor jih zadnje čase organizirajo v Slovenijo, bom jaz prva, ki se bo priglasila. Že samo tisto ogromno kolo pri tovornih avtih bi se izplačalo videti zares, ne samo na sliki. Morda se ta moja želja komu zdi kakor "peto kolo", pa nič za to.

Mira Mar želi videti to kolo

PO ŠPORTNEM SVETU

Po ekipnem evropskem namiznoteniškem prvenstvu, na katerem je Jugoslavija zasedla tretje mesto za Švedsko in Sovjetsko zvezo, je bilo nato še prvenstvo posameznikov, ki je trajalo od 22. do 25. aprila v Lyonu v Franciji. Proti vsem pričakovanjem je Zagrebčan Dragutin Šurbek osvojil naslov med posamezniki, Slovenec Edvard Vecko in Hrvat Stipančič pa sta prvaka v parih. Šurbek je v polfinalu premagal Šveda Allserja, v finalu pa Madžara Borseija. Vecko in Stipančič sta v finalu premagala švedski par Allser-Johannson. Pri damah je prvo mesto osvojila 15-letna Čehinja Voštova pred Rudnovo (SZ), Lužkova in Karlikova (ČSSR) sta prvakinji v dvojicah, v mešanih parih pa Gomazkov-Rudnova (SZ). Zagrebčanka Reslerjeva se je med posameznicami uvrstila pred prvo osmorico najboljših evropskih igralk namiznega tenisa.

V Slavonskem Brodu je bil telovadni dvoboj med Jugoslavijo in Bolgarijo. Za Jugoslavijo so nastopali Slovenci Cerar, Brodnik, Vratič, Šrot in Kuesel, ki so premagali bolgarske telovadce s 557,75 :554,70 točkami. Jugoslovani so zmagali pri obveznih in poljubnih vajah na konju, krogih in bradlji, v parterju pa le pri obveznih vajah. Tekmovanje samo je bilo precej napeto, ker so bolgarski sodniki na vse načine sušali nižati ocene slovenskih telovadcev, višati pa ocene svojih.

NADALJNJI DAROVI ZA SKLAD

in druge namene

$ 7: Dr. M. Kukec, Lojze Košorok; **$ 5:** Jože Poredoš, Marija Posavac; **$ 4:** Anton Pasič, Franc Medvedec; **$ 3:** Franc Purgar, Leop. Cimprič;

$ 2: Fr. Janežič, Lojz Mlakar, Ana Srnec, Ign. Kotnik, Miro Bole, Lj. Pleterski, A. Toplak, M. Robič, Jože Cej, St. Sever, J. Kuhar, Slavko Pekolj, E. Pantner, Ana Pegan, M. Gorišek;

$ 1: Ivan Žič, T. Simunkovič, Vl. Ferluga, Iv. Bobek, A. Poropat, J. Primožič, I. Devetak, L. Tušek, Fr. Tomažič, J. Mikuš, A. Plevnik, J. Skala, Alb. Škerlj, R. Jamšek.

P. PODERŽAJ, INDIJA: Neimenovan $ 5, J. Primožič $ 1, Helena Pirc $ 1. Skupaj $ 191.

SLOMŠKOV SKLAD: Ana Kustec $ 1, Marija Brumen $ 5, Jos. Kostevc $ 1. — Skupno: $ 50.

SLOVENIK V RIMU: Trije Neimenovani po $ 10, Ga. Robar $ 10; po $ 5: Jos. Ficko, Marija Brumen, Ivan Legiša; po $ 4: J. Primožič, Stane Tomšič; $ 1: Jože Debeljak.

Vsem prisrčna hvala in Bog povrni! Nadaljujmo — in potrudimo se z večjimi zneski! Zlasti za SLOVENIK!

Z Vseh Vetrov

DANAŠNJIH OTROK OTROCI bodo baje že organizirali skupne izlete ne le v Slovenijo, ampak že tudi na primer na Deimos. Takrat ne bo nihče vprašal, kot danes spraujemo mi: Kaj je Deimos in kje je? Polet na Deimos bo zahteval dvakraten prestop iz rakete v raketo. Prvi prestop bo potreben na "vesoljski postaji", to je na ogromni plošči, ki bo plavala nekje visoko nad zemljo v praznini vesoljstva. Ta raketa bo izložila potnike na Marsu. Stopili bodo v vesoljsko čakalnico in nekoliko počakali. Kmalu jih bodo poklicali v tretjo raketo, ki bo manjša in bo potnike v nekaj minutnem skoku potegnila na — Deimos, ki ni nič drugega kot Marsova luna, ki se ji lahko tudi mesec pravi. Kaj bodo tam videli, danes ne moremo vedeti.

NARODNE MANJŠINE so po vsem svetu v borbah za svoje pravice. Tudi v komunističnih državah. Med njimi je Bolgarija. Na Bolgarskem živi veliko število Makedoncev, ki so odtrgani od Makedonije v Jugoslaviji. Bolgari trdijo, da ti ljudje niso Makedonci, ampak Bolgari z lastnim dialektom. Pred desetletji je bilo v Bolgariji uradno priznanih blizu 200,000 Makedoncev, pri šteju leta 1965 so jih našli le še 8750. Kam so med tem izginili? Popis je moral biti čudno skrivnosten. Za tako nizko število Makedoncev se Bolgarija seveda ne čuti dolžno, da bi kaj storila za to svojo manjšino, tudi gospodarsko je povsod zapostavljena. Znano je pa tudi, da Bolgari smatrajo Makedonijo v Jugoslaviji za svojo zemljo in njene ljudi za del svojega naroda. Čakajo na priložnost, da jo odtrgajo od Jugoslavije.

ARGENTINA NAJ BI ODPRLA vrata novim naseljencem, zlasti iz Evrope, kar najbolj na široko, o tem se menijo odgovorni činitelji v državi. Poudarjajo, da Argentina nujno potrebuje novih ljudi iz Evrope. Obžalujejo, da je vseljevanje zadnja leta zelo zastalo. Vlade zadnjih časov se pomena vseljevanja niso zavedale. V prvem desetletju po vojni je prišlo v Argentino 610,000 novih, zadnja leta jih pride komaj po 4,000. Večji pritok teh je zelo potreben, zakaj domače prebivalstvo se stara, naravni prirastek pa pada. Pravijo, da si je treba vzeti za zgled Avstralijo, ki sprejme vsako leto nekaj nad 100,000 novih.

ČEBELE ZOPER TATOVE. Blizu Londona v Angliji so na neki cerkvi ponoči tatovi kovinaste plošče s strehe. Farani so jih nadomestili, tatovi so jih spet odnesli. Ker cerkev le ni mogla ostati odkrita, so jo znova pokrili z enakim blagom. Ker so pa tatove spet pričakovali, so pod streho namestili nekaj panjev čebel. Res so tatovi prišli še tretjič, toda nehote so razdražili čebele in pred njimi — zbežali.

TAKO NAPOVEDUJEJO: čez sto ali malo več let se bodo današnja mesta in velemesta preselila pod zemljo. Nad zemljo ne bo prostora, ljudi bo že 6 milijard. Tam spodaj bo vsega dosti: hrane, zraka, svetlobe, čeprav umetne, ne bo vetra ne dežja, ne bo povodnji in tudi suše ne. Nismo pa brali, če tudi potresov in požarov ne bo . . . Kaj pa vrtovi, parki, gozdovi, polja, travniki? Teh sicer spodaj ne bo, toda zemlja, ki jo sedaj pokrivajo mesta in velemesta, bo spremenjena v vse tisto, kar bo človek pod zemljo pogrešal. Ko se bo hotel razvedriti v "prosti naravi", bo stopil v dvigalo in v nekaj minutah bo užival vse tisto, za kar se mora danes iz mesta voziti kakih 40 — 50 milj. In kaj še napovedujejo? Za debele knjige samih čudovitih reči.

IME JOHANN GUTENBERG je med imeni svetovnih iznajditeljev še vedno na zelo odličnem mestu. Izumel je premične črke in z njimi tisk. Kako se je s to iznajdbo okoristil razvoj kulture, ni treba znova poudarjati. Gutenberg je umrl zgodaj v marcu 1468, letos slavimo njegovo petstoletnico. Marsikje prirejajo spominske proslave, najbolj pa v Mainzu na Nemškem, ki je Gutenbergov rojstni kraj. Napravili so veliko razstavo, ki kaže, kako je Gutenbergova iznajdba človekovo življenje spremenilo. Razstavo mislijo poslati nato tudi v druga evropska mesta.

VSELJEVANJE IZ JUGOSLAVIJE v Avstralijo za $25 na osebo je še vedno le v stanju dogovorov med vladama obeh držav. Za Avstralijo smo te dni brali, da "upa na skorajšnji uspeh dogovorov". Ni znano, kaj zadržuje uspeh dogovorov od strani Jugoslavije. Ugibanja je dosti, pa na ugibanja se ni zanesti. Podoba je, da je Avstralija pripravljena več popustiti kot Jugoslavija, če namreč gre za kakšna popuščanja pri teh pogajanjih. Avstralija nujno želi mnogo nadaljnjih priseljencev, Jugoslavija pa ima vsaj za sedaj še na široko odprto pot, da svoje brezposelne ljudi "pošilja" v razne evropske države iskat zaslužka . . .

"S PALICO ZDRAVITI" gnusne "sex offenders", ali pa kaznovati, kakor kdo hoče razumeti, taki predlogi znova vstajajo v razmišljajoči javnosti. Čas je res, da javnost razmišlja o tem, zakaj spolna razbrzdanost med mladino in starino že vse meje presega. Dan na dan gnusni zločini. Morda bi res dobra mera poštenih bunk bolj pomagala kot zapor in ječa. Še prej kot spolne zločince bi

pa bilo treba nabunkati ali zapreti ali kakorkoli ustaviti pri njihovi gnusni podjetnosti tiste kramarje, ki mladini in starini nastavljajo na vseh oglih nagoto in s tem nad vse uspešno povzročajo spolno zločinstvo. Toda zdaj: sodišča naj bi prisojala bunke zapeljanim, zapeljivcem se pa niti svarilo ne zdi potrebno. Ali res vsa "skrbna" javnost pozablja na besedo Besede: Kdor pohujša in zapeljuje: mlinski kamen na vrat in v dno morja z njim! Dokler bomo pozabljali na "mlinski kamen", tudi palice in bunke ne bodo dosti koristile. Nič bolj kot zapori in ječe.

MILJE, YARDI, INČE in kar je še takih izrazov za dolgostne mere, so v Avstraliji vsaj "v načelu" odločeni za ropotarnico in na smetišče. Nadomestili jih bodo kilometri, metri, centimetri in tako dalje. Isto velja za mere na tehtnicah. Avstralski tisk na široko dokazuje, zakaj mora priti do tega in kako koristno bo. Nam niso potrebni dokazi in odveč je za nas vsako prepričevanje. Smo pač zrasli v decimalnih sistemih in so del naše narave. Zavedamo se, da bo imela Avstralija lepo mero težav, preden bo izvedla zaželeno spremembo, toda ko jo bo, nam bo postala za dobro spoznanje bolj domača.

VSEDRŽAVNE VOLITVE V ITALIJI 19. maja niso spremenile položaja notranje politike. Izid volitev je pokazal, da velika večina državljanov podpira koalicijsko vlado krščanskih demokratov in socialistov. Komunisti so pri teh volitvah spet pomnožili svoje glasove, vendar v prvi vrsti na škodo ostalih ekstremističnih strank, prav malo pa vladajočih dveh. Političnih strank ali vsaj "skupin" ima Italija nič manj ko 30. Skoraj nobena med njimi nima izgledov, da bi postala večinska in izpodrinila krščanske demokrate ali njihovo koalicijo z eno od ostalih strank.

KREMELJ V MOSKVI je danes skromnejši kot je bil leta 1956, ko je nastopil zoper upornike na Madžarskem s tanki. Pripravljen je pogoltniti svoj ponos in se sprijazniti s spremembami na Češkoslovaškem. Precejšnjo mero samostojne notranje in zunanje politike dopušča novi praški vladi, da le Sovjetiji ne obrne hrbta popolnoma. Tega pa razni Dubčeki v Pragi niti ne namerjajo, saj so in ostajajo komunisti. Dokler jim bo količkaj kazalo, se bodo ravnali po znanem komunističnem načelu: en korak nazaj, dva naprej. Zato je bilo upapolno pričakovanje komunizmu nasprotnih Čehov in Slovakov, pa njihovih simpatizerjev po svetu, ob odjugi v Pragi nekam preuranjeno.

NOVE PRISELJENCE V KANADO seveda tudi gori statistično presojajo po prejšnjem državljanstvu, ne po narodnosti. Zato je štetje Slovencev enako težko, kar nemogoče, kakor pri nas v Avstraliji in drugod po svetu. Kar jih pride iz Jugoslavije, so seveda zgolj Jugoslavani, iz zamejstva so Avstrijci in Italijani. Če se pa Slovenec iz begunstva vseli v Kanado, ko si je že kje pridobil novo državljanstvo, je — na primer — Francoz. In prav teh ima Kanada baje že lepo število nekaj zadnjih let. Kaže, da dobiva tudi več in več "Avstralcev"s slovenskimi imeni. Če niso morda samo "Commonwealtčani"?

"AEERIKA JOKA in ne brez vzroka." Tako je rekel nekdo, ki je poslušal radijska poročila ob smrti senatorja Roberta Kennedy-ja. Kratek komentar. Nepregledne kupe papirja so porabili drugi komentatorji, pa v bistvu niso povedali dosti več kot ta naš komentator. Kvečjemu to, da si Amerika ob svojem joku tudi vest izprašuje. Sočustvujemo z njo v njenem žalovanju, želimo ji uspeha pri izpraševanju vesti. Upamo, da bo napravila tudi trdne sklepe in jih — začela takoj izvrševati. In z njo ostali svet.

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE

pripravlja Finžarjevo dramo

DIVJI LOVEC

Igrana bo v soboto 27. julija ob 8:30 zvečer

v režiji g. I. Valenčiča

v dvorani VYCA, Gisborne St., E. Melbourne

(Nasproti katedrale sv. Patricka)

Število sedežev je omejeno. Vstopnice v predprodaji: Slovenski dom, 371A Park St.,

Princes Hill. TEL: 38-1679

VELIKO TRUDA! PRAV, DA ŽE ZDAJ VESTE

"Katera Gregorčičeva pesem ti je najbolj v spominu?"

"Tam na vrtni gredi".

"Zakaj pa ravno ta?"

"Sinoči sem jo nazadnje pel."

SEMIČAN TOVARIŠEM LEVITE BERE

(Poslano z onkraj luže)

Danes pa nekaj bolj resnega iz Nedeljskega Tednika, morda vas bo zanimalo. Neki Semičan z imenom Franc Derganc je v eno marčnih izdaj napisal celo razpravo pod naslovom: Kakšen je pravzaprav položaj semiškega kmeta? Ves članek je ena sama obtožba na naslov današnjih oblastnikov Slovenije, ki so krivi silne zaostalosti Semiča in celokupne Bele krajine. Naj iz razprave povzamem le nekaj izvlečkov. — Ljubljančan.

DVAJSET LET JE POTEKLO OD OSVOBODITVE, zmagala je revolucija. Za koliko se je spremenil položaj semiškega oziroma belokranjskega kmeta? Odgovor je kratek: Pravzaprav nič! Zemlja je razbita, kosilnice, ki brnijo po belokranjskih travnikih, niso kupljene od dohodkov kmetijstva, poslane so iz Amerike, Nemčije itd.

Zelo težak je položaj za kmeta, **ki je res samo kmet.** Kjer so v Ameriki strici in v hiši zdravje ter sposobna delovna sila, tam se še nekako prebija. Veliko pa je primerov, ko so ostali doma samo ostareli, ki morajo pridelati toliko, da preživijo sebe in plačajo davke, nimajo pa nobene perspektive. V primerjavi izpred vojne uporabljajo več gnojil in več strojev, toda to je prinesel razvoj po celi Evropi. Poglejmo samo kmeta v Italiji in Nemčiji! Nimajo socializma, pa je na vsakem dvorišču traktor, ki pred vojno gotovo ni bil, čeprav so bili pred nami.

Kaj je bilo storjenega na področju izobrazbe v kmetijskih šolah? Kdo je sploh pokrenil ali skušal vplivati, da se reši zlo Bele krajine: razdrobljenost zemlje? Sprejeli smo nešteto odlokov, jemali kmetom zemljo in steljnike, istočasno pa so nam kočevske njive prerasle koprive in grmovje. Koliko je bilo vloženega truda v eksperimentiranje, katera vrsta grozdja v Semiški gori najbolje uspeva? Vemo, da so vinogradi izčrpani. Strokovnjaki sicer pravijo: mi smo na razpolago (za pisalno mizo!), toda to ni dovolj. Potrebno je veliko ljubezni do poklica in individualnega dela. Semiču daje vinograd že preko 200 let glavni dohodek. Zadnja kompleksna obnova semiškega vinograda je bila pod Avstrijo od 1890 — 1900. Ti vinogradi so usahnili, nihče se pa ne briga za obnovo.

Ustvariti je treba pogoje, da se bo naš otrok lahko izučil, doštudiral in šel po svetu sam si služit kruh. Imajo slabe pogoje za obiskovanje šole, po dve uri peš do šole in toliko za nazaj. Otroci bi morali imeti možnost dodatnega učenja tujih jezikov, glasbe itd. Kdo naj jim to nudi? **Duhovnik ne sme** (podčrtal Ljubljančan), ekvivalenta pa nismo ustvarili. V naši ureditvi bi morale biti dane veliko širše možnosti za šolanje vseh in tudi podeželskih otrok. Semiških mladeničev bi moralo vsaj 100 končati po osvoboditvi kmetijske šole. Koliko jih je? In tako se naša zaostalost vleče kot jara kača.

Bela krajina je bila zibelka partizanov in je imela vse možnosti takrat. Namesto da bi se borili za napredek Bele krajine ter skušali vanjo privabiti čimveč sredstev, so se spravili na lov za čarovnicami. Najprej so vse zaplenili trgovcem in obrtnikom. Veletrgovec Koren je dal veliko za partizane od leta 1941 dalje, pa tudi po osvoboditvi bi pustil trgovino, če bi tako rekli. Ubrali so pa skrajno primitivno, azijatsko pot. Pripeljali so kamion otrok in žensk, ki so začeli razbijati izložbe, nato pa je oblast "na zahtevo ljudstva" Korena zaprla, premoženje pa zaplenila.

Koren zdaj živi v Opatiji in se mu ne godi preslabo, toda on bi lahko veliko pomagal razvoju gospodarstva v Beli krajini, če bi mu pustili. Na isti način je veliko trgovcev šlo v zapore, premoženje pa so jim zaplenili. Hodili so že tudi po kaščah in ljudje so bili vedno v strahu pred zaplembami. To se je odražalo tudi pri obnovi vinogradov. Marsikdo bi si obnovil vinograde že kmalu po vojni, če bi ne imel strahu, da mu bodo vse vzeli. Če ne verjamete, pojdite vprašat semiške kmete. Zanima me, kako bi danes reagiral tisti, ki je bil navzoč ob naši zaplembi, če bi mu danes zaplenili njegov weekend ali pa samo suknjič...

DOSTAVEK: Ko sem bil pred malo leti v tujini (študent), sem take in podobne reči bral v tisku naših emigrantov. Še v tujini je bilo tako branje nevarno — skrival sem se. Zdaj pa doma tako že ne samo beremo, tudi sami pišemo in tiskamo! Ljudje pravijo v Ljubljani: se je obrrrniv... Ljubljančan.

AKCIJA ZA DOM

ŠE MESEC DNI, pa bomo spet polagali račune. Tisti, ki mislite v tem finančnem letu še kaj darovati, pohitite! Obširneje boste o finančnem stanju Akcije zvedeli v juliju, zaenkrat naj le omenim, da imamo v blagajni nekako $8150. Premalo za kake konkretne načrte, razen — zbirati naprej!

Stojimo zopet pred LETNIM BALOM, ki postaja že tradicionalna in ena najvažnejših prireditev v Sydneyu. Prepričan sem, da se boste spet izvrstno zabavali. Veliko dela je s pripravami, upamo na obilno udeležbo. Vstopnice si morate preskrbeti vsaj teden dni naprej, pri vratih se ne bodo prodajale. Čakala vas bo idealna večerja, pijačo prinesite s seboj.

DAROVI ZA DOM: Slovene Dom Pty. Ltd. $ 166. Tomaž Možina $ 89-50. Po $ 7: F. Mauko, Rafael Pavlovec; $ 6: Jože Cetin; po $5: Janez Šveb, Stanko Vatovec; $ 4: Angela Medjites; po $ 2: Frančiška Bavčar, Miriam Bavčar, Marija Kogovšek, Jože Bregantič; po $ 1: Ivan Krušvar, Jože Kostevc.

Vsem najlepša hvala! — **Rudi Brežnik.**

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY — AKCIJA ZA DOM

VLJUDNO VABI VAS IN VAŠE PRIJATELJE

NA

TRADICIONALNI LETNI BAL

V SOBOTO 10. JULIJA 1968 OB 8h ZVEČER V

RECEPTION HALL BLUE BIRD CATERERS

Enmore Rd. ENMORE (železniška postaja NEWTOWN)

Prosimo Vas, da si vstopnice preskrbite vsaj do 15. julija. Pri vhodu v dvorano vstopnic **ne bomo** prodajali.

Vstopnina $ 5-00 (vključno zakuska). Za vstopnice pišite na: AKCIJA ZA DOM, P.O. BOX 122, **PADDINGTON, NSW! (Priložite denar!!!)**. Za pojasnila telefonirajte na: 39-6378

Prosimo, da vzamete na znanje, da ta večer otroci ne bodo mogli v dvorano.

IGRA IZVRSTEN ORKESTER & "FLOOR SHOW"

Da bo večer res nekaj posebnega in ne vsakdanji ples, Vas prosimo, da pridete v temnih oblekah — dame prosimo, da pridejo, v kolikor je mogoče, v dolgih oblekah.

Čisti dobiček večera bo šel za Slovenski dom v Sydneyu.

Vsi prisrčno vabljeni!

MAJSKA KRIŽANKA REŠENA

Vodoravno: 1 Baraga — 6 Hugo — 10 arija — 11 kanon — 12 lesa — 13 con — 14 dd — 15 Ana — 16 ambon — 18 alegorija — 22 Osaka — 23 ete — 25 om — 27 kri — 28 ogel — 29 Talia — 31 ikona — 32 atom — 33 Slovan.

Navpično: 1 bala — 2 arena — 3 risalnik — 4 aja — 5 Ga — 6 Hanoi 7 UN — 8 god — 9 ondi — 11 kobra — 13 cmoki — 16 Agara — 17 njegov — 19 Eskim — 20 Atena — 21 nota — 21 nota — 24 elan — 26 mat — 28 oko — 30 10 — 31 il.

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

Tel. za p. Valerijana: 31-3655

Naslov: 66 Gordon Street, Paddington,

N.S.W. 2021.

Službe božje

Nedelja 16. junija (tretja v mesecu)
Leichhardt, sv. Jožef, **ob 10:30**
CANBERRA (Braddon) **ob 6. zvečer**

Nedelja 23. junija (četrta):
Sydney (St. Patrick) **ob 10:30**
Villawood (Gurney Rd.) **ob 10:15**

Nedelja 30. junija (peta):
Leichhardt (sv. Jožef) **ob 10:30**
HAMILTON — N.C. (S. Heart) **ob 6 zvečer**

Nedelja 7. junlija (prva v mesecu):
Blacktown (stara cerkev) **ob 10:30**
Croydon Park (sv. Janez) **ob 10:30**

Nedelja 14. julija (druga):
Sydney (St. Patrick) **ob 10:30**
WOLLONGONG (St. Francis H.) **ob 4.45**

PRIDITE, MOLIMO!

Krožek Slomšek-Baraga vabi na molitveno uro **za domovino v nedeljo 14. julija**, drugo v mesecu, v znani kapelici sv. Frančiška, Paddington.

Ob 2. popoldne.

To bo teden po prazniku sv. apostolov Cirila in Metoda. Molili bomo po namenih slovenskih škofov v smislu prošnje: **Sveta Ciril in Metod, čuvajta slovenski rod!**

Dodali bomo prošnjo za uspeh obiska koprskega škofa dr. Jenka pri nas v Avstraliji. Naj se nam v duhu pridružijo verni rojaki drugod po Avstraliji, ki se osebno ne bodo udeležili naše molitvene ure!

NAPOVEDAN OBISK SLOVENSKEGA ŠKOFA

Ponekod je stvar že razglašena, drugod naj rojake obvesti pričujoča številka MISLI.

Letos v oktobru mesecu bo dograjena in blagoslovljena slovenska cerkev **sv. Cirilla in Metoda v Melbournu.** Za to slovesnost se je odzval **koprski škof dr. Janez Jenko** povabilu, da prileti med nas in bomo tako doživeli, če Bog dá, **prvi obisk slovenskega škofa v tej deželi.**

Dan blagoslovitve cerkve bomo objavili pozneje, vse pa kaže, da nekako sredi oktobra. Kako dolgo bo oče škof mogel ostati med nami in koliko naselbin mu do dano obiskati, še ne moremo do kraja ugotoviti.

Vsekakor bo imel v nekaterih naselbinah **tridneven misijon** in tudi bo **birmal** slovenske otroke in odrasle, ki še niso bili birmani in bi se hoteli te lepe priložnosti poslužiti. O potrebnih pripravah bomo še poročali.

Kolikor bo le mogoče, boste škofa osebno videli, pa četudi se ne bo mogel povsod pokazati, velja njegov obisk vsem Slovencem v Avstraliji in zato naj se vse naselbine brez izjeme z mislijo in dejanjem zanimajo za za ta izredni in visoki obisk!

P. VALERIJAN ODSOTEN

P. Valerijan, ki iz Paddingtona, Sydney, oskrbuje rojake širom po N.S.W., je 1. junija odletel v Slovenijo na kratek obisk k bolnemu očetu. Srečala sta se v Šiški, Ljubljana. Vrnil se bo, če bo vse v redu, sredi julija in bo morda prihodnja številka MISLI že lahko pozdravila njegov povratek. Finančno plat izleta so mu v glavnem oskrbeli prijatelji iz Amerike.

Med obiskom bo razne podrobnosti uredil tudi s škofom dr. Jenkom osebno, pa morda kaj zvedel o možnosti prihoda slovenskih sester v Sydney.

Nadomestuje ga v Sydneyu **dr. I. Mikula** za službe božje in druga opravila, duhovna in karitativna. Naslov: **90 Oxford St., Paddington.** Telefon: **31-1986.** Za osebni obisk ali telefon najprimernejša ura: od 9 — 10 dopoldne.

ROMANJE V FLEMINGTON

Imeli smo ga v nedeljo 19. maja. Splošen vtis je, da se nam je zelo lepo obneslo. Dan je bil lep že zato, ker smo pač mi imeli romanje. Čeprav smo jih imeli že kake tri ducate, nam vreme še nobenega ni do kraja skvarilo. Tega zadnjega pa niti malo ne.

Reklo se je, da je naše **šmarnično** romanje. Pa se je takoj pridružila še misel na **Leto vere**, ki je bilo že blizu konca, pa še **Baragovo leto**, ki se letos praznuje za stoletnico njegove blažene smrti. To troje je prevevalo opravila v cerkvi. Udeležba ni bila kaj izrednega, vendar kar lepa.

Na sestanku v dvorani smo pa ostali kar pri Baragu. Nekaj lepih in zanimivih misli o njem sta nam podala dr. Zvonimir Hribar in dr. Mihael Colja. Prvi ga je predstavil kot kulturnega delavca, drugi je pogledal nanj "skozi zdravnikove oči". Prisotni so pazljivo poslušali in sledili izvajanjem govopnikov.

Nato smo pozdravili v svoji sredi še dr. Kukca, slovenskega zobozdravnika iz Cabramatte, ga. Marija Kogovškova je pa navduševala v krepkih besedah za številnejše nastopanje narodnih noš. Končno smo voščili srečno pot in srečen povratek izletnikom v domovino, med njimi posebno p. Valerijanu.

SMRTNA NEZGODA V SYDNEYU

V petek 10. maja zgodaj zjutraj se je v tovarni pri delu smrtno ponesrečil slovenski rojak **Mirko Konestabo**. Bil je star komaj 29 let. V Avstralijo je prišel iz vasi Pregarje pri Ilirski Bistrici leta 1961. Tukaj zapušča ženo in devet mesecev starega sina. V domovini mater, 2 brata in tri sestre. Mirko je najmlajši sin v družini Konestabo.

Pogrebna sv. maša za pokojnika je bila opravljena v torek 14. maja v cerkvi sv. Jožefa Delavca v Auburnu. Nato smo njegove telesne ostanke spremili na pokopališče v Rookwood.

Vdovi, sinu in domačin v domovini iskreno sožalje. Rojakom ga priporočamo v molitev. Naj počiva v miru božjem! — **P. Valerijan.**

OB BRANJU EVANGELIJA

KO POČASI IN S PREMISLEKOM beremo evangelije, kako nas dirne njihova vsebina? Ali se nam zdi, da bi mogli take reči iztuhtati in vreči na papir genialni povestničarji ali pesniki posvetnjaki? Ali pa morda celo verski zanesenjaki, ki se jim pamet meša?

Našli so se že "zgodovinarji", ki evangelije pripisujejo take vrste ljudem in jim pravijo legende ali celo pravljice . . .

Pred malo manj ko 2000 leti so bili evangeliji zmožni preroditi tedanji izčrpani in razočarani svet. Še danes resen bralec evangelijev hočeš nočeš čuti, da bi evangeljska poslanica mogla isto napraviti z današnjim svetom, če bi jo ljudje le vzeli zares.

Evangeliji ti razodevajo veliko notranjo moč za dvig človeka na višjo življenjsko raven. V njih je ključ do vrat, ki vodijo iz brezciljnosti, sebičnosti in malenkostnosti vsakdanjega življenja. Stavek za stavkom zbuja bralcu hrepenenje po lepotah duhovnega sveta. Kdo more trditi, da bi ne bil boljši človek, če bi se oklenil Kristusa z vso dušo, Kristusa, ki o njem poročajo evangeliji?

Srčika evangelijev in obenem pravo čudo je Jezusova slika, ki vstane pred našimi duhovnimi očmi ob branju evangelijev. Kdo na vsem svetu bi si mogel zamisliti tako sliko kogarkoli, če bi Kristusa v resnici nikoli ne bilo? Recimo, da bi bil nekdo pozval pismene ljudi, ki so živeli v časih, ko so evangeliji nastali, naj napišejo povest o Bogu, ki je prišel na naš svet. Naj bi se pozivu odzval kak Jud ali pogan, prav gotovo ne bi podal o učlovečenem Bogu take slike, kot jo podajajo evangeliji. Komu bi prišlo na misel, da naj bo učlovečeni Bog na svetu tako skromen, ljubezniv, ponižen, domač, z eno besedo: tako vseskozi človeški? Kdo bi si ga mogel zamisliti kot Dobrega pastirja?

V Kristusovi osebi, kot nam jo slikajo evangeliji, ni nič takega, kar bi ljudje od učlovečenega Boga vnaprej pričakovali ali si prav takega zamislili. Prav nasprotno! Neprestano preseneča Kristus ljudi svoje dobe, preseneča enako današnjega bralca. Spet in spet reče ali napravi, česar nihče ne bi pričakoval. V vsem hodi svoja pota, kaj malo se drži navad in oblik družbenega obnašanja svoje okolice. Kako tuje bije na ušesa Judov, ko hvali pogana in celo javno nečistnico, kako zmajujejo Judje z glavami, ko se druži s Samarijani in gobavci, ki so veljali za človeške izvržke. Niti malo se ne pomišlja, ko se mu zbudi nejevolja nad najbolj priznanimi voditelji naroda, ozmerja jih kot poredne šolarje, ne izbira besed, priimki kar bruhajo iz njega. Farizej ga povabi na obed in se odzove. Med obedom navali na gostitelja z očitki.

In še: sredi obilnega dela, pridiganja in ozdravljanja bolnikov, ko je že ves izmučen, si vzame čas za božanje in blagoslavljanje otrok. Pa še več čisto nepričakovanega: na razburkanem morju zaukaže mir viharju in valovom, obmolkne pa, ko je postavljen pred sodnika. Nad satanom in gobami razkazuje svojo moč, ko mu naložе križ, se napoti z njim na Kalvarijo, kakor da je najbolj nebogljeno človeško bitje.

Pa naj še kdo reče, da so evangeljske zgodbe izmišljotina človeškega genija ali zmešane pameti! Evangeljski Jezus je original, kot bi ga človek ne mogel iztuhtati. Je pač moral biti tak, kot ga slikajo evangelisti. Hočeš nočeš, takega je treba sprejeti!

NEW SOUTH WALES

Blacktown. — Dragi p. urednik! Jaz rada grem v slovensko šolo, zato da bi se naučila čitati in pisati po slovensko. Sem že začela čitati knjige, ki jih imam doma. Rada čitam slovenske knjige. Tudi pišem že malo. Sem že pisala naši noni. Slovensko šolo imamo vsako soboto. — **Anica Kranjc.**

PRIPOMBA: To pisemce je prvi sad nove Slomškove sobotne šole, ki se je odprla nedavno v Blacktownu. Priglasilo se je že 22 otrok iz Blacktowna, Marayonga in Riverstona. Kar redno prihajajo. Nisem pričakoval, da bi tako hitro prišlo kakšno pisemce. Zelo ponosen sem na Anico, da se je tako hitro opogumila. Škoda, da nimamo več Kotička, pa sem kar tukaj objavil njeno pismo. Gotovo bodo kmalu še drugi pisali in potem bomo KOTIČEK NAŠIH MALIH poklicali nazaj iz groba in bo spet lepo. Še druge Slomškove šole — v Sydneyu in Melbournu — se bodo spet opogumile, pa bo piseme na koše. Kranjčeva Anica bo pa za zmerom imela pionirske zasluge za obnovljen KOTIČEK. Kaj pravite, prizadeti? — **Urednik.**

Point Piper: — Pravili so mi, kako lepo je govoril zbranim na materinski proslavi v maju **Lojze Košorok.** Ker sam nisem slišal, sem dobil od njega besedilo govora. Tu ga objavljam v skrajšani obliki:

Dragi rojaki! V imenu SDS vsem najlepši pozdrav in lepa hvala za udeležbo. Tebi, draga mati, smo namenili nocojšnji večer, tebi, slovenska mati, ki si toliko prestala in žrtvovala, da si postavila na noge svoje otroke. Le spomnimo se nocoj naših mater, katerim v življenju največ dolgujemo. — Dovolite mi, da se v zvezi z materinskim dnevom spomnimo še nekaj drugega. Ravnokar smo prejeli majsko številko MISLI. V njej najdemo kar štiri različne članke, ki govore o materah in materinstvu. Kako lepo je brati na primer, kaj je rekel o svoji materi ameriški slovenski senator Frank Lovše. Nato poglejmo uvodnik na prvi strani. Tu se je pa treba globoko zamisliti. Sto različnih vprašanj se nam poraja in nehote tehtamo misel, ali je materinstvo še vse tisto, kar je bilo nekoč. Ljubezen ali golo računarstvo? Še huje pa nas dirnejo vrstice v Tipkariji p. Bazilija, ki piše, da bi morali začeti v MISLIH objavljati **Matico živih mrličev.** Preberite tiste vrstice vsi še in še. Ali ni to žalostno? Ako tvoja mati še živi v domovini, piši ji pogosto. Ako potrebuje tvoje pomoči, pomagaj ji. Vedi, da s hrepenečim srcem misli nate, vedi, da je njeno srce ranjeno, če jo pozabljaš. Bodimo hvaležni otroci svojih mater. Naj nas njihova beseda, zgled in molitev spremlja skozi vse naše življenje! — Prepisal **urednik.**

Marrickville. — Nedavno mi je prišla v roke knjiga z naslovom: Padre Pio, the Stigmatist. Piše o kapucinu, duhovniku, ki ima tako ime in živi v mestu Foggia, Italija. Ima na svojem telesu že 40 let Kristusove rane. Pripisujejo mu tudi zmožnost "bilokacije", da je lahko na več krajih istočasno. Videli so ga v Ameriki, drugič na nekem otoku v Tihem oceanu. Tudi se je udeležil pogreba papeža Benedikta XV., drugo jutro ob 5. zjutraj je pa že maševal v domačem samostanu. Knjiga je zelo zanimivo branje. Cerkvena oblast še ni izrekla ničesar o teh pojavih, da bi bili nadnaravni, tajiti jih pa nihče ne more, v tako dolgi dobi bi se moralo izkazati, ako bi ne bili resnični. — **Peter Bizjan.**

S.D.S. — AKCIJA ZA DOM

vljudno vabi na

KRESNI VEČER

v soboto 11. junija v Guildfordu

MASONIC HALL, ŽE VSEM POZNAN

(Vogal Calliope in Kane Sts.)

Zažigalci in gasilci kresa ter vsi drugi — lepo vabljeni!

AKCIJA da dom

QUEENSLAND

Brisbane. — Dobil sem knjigo dr. Brumna "ISKANJA". Malo preveč učena je zame, počasi jo prebiram. Zraven pa mislim na tiste čase, ko sva z Vinkom skupno prehodila vso Poljansko dolino od Loke preko Ratitovca in vseh gor, ki so ločile tedanjo Jugoslavijo od Italije. Prodrla sva do Bohinja. Vinko je zbiral gradivo za življenjepis dr. Evangelista Kreka, kar mu je potem prineslo doktorat iz filozofije. Jaz sem ga smel spremljati na tistih potih, za kar sem mu še danes hvaležen. — Z velikim zanimanjem sem bral v spisu BARAGOVA DEŠKA LETA o trebanjskem gradu, ki je bil last Baragovega očeta. Ugibam, če je to tista graščina blizu Trebnjega v vasi Žapuže, ki je bila potem last mojega strica in tete. Tam sem nekoč preživel nekaj dni in noči. Baragovo ime takrat ni bilo omenjeno. Tudi ne vem, kaj je danes s tisto graščino. Lahko je to bivša Baragova graščina, lahko pa tudi ne, saj je Dolenjska vsa posejana z gradovi. — Profesor francoščine na tukajšnji univerzi, ki se je lani naročil na MISLI, g. Vincenot, se v kratkem z ženo vrne v Pariz. Poteka mu kontrakt tu, ki je bil preračunan na tri leta. Bila sta med nami Slovenci že kar domača, pogrešali ju bomo. — **Janez Primožič.**

SOUTH AUSTRALIA

Port Lincoln. — Dne 5. maja popoldne smo v tukajšnji cerkvi Marije angelske krstili Pavelčka, ki je sinček slovenske družine Danila in Ivanke Zuodar. Tako sta njihova Peterček in Marička dobila dobrodošlega bratca. Vsem iskrene čestitke in še stari mami Otiliji, ki se je trudila s postrežbo. Botrovala sva Branko in podpisana, ki je nadomestovala pravo botro. Naj še omenim, da vsi zelo radi čitamo MISLI in smo z urejevanjem lista močno zadovoljni. Pozdrav vsem znanim in neznanim rojakom! — **Roža Franco.**

Rosewater. — Iz rojstne župnije Senožeče sem prejela poročilo, da tsmkaj postavljajo cerkvi nov zvonik. Stroški so seveda veliki. Zato mislim, da bi bilo kar prav, če bi se rojakom v domači fari pridružili tudi Senožečani, ki smo raztreseni po svetu. Vem, da nas je po širni Avstraliji kar precej od tam. Moje mnenje je, da ni nikogar med njimi, ki bi ne mogel pogrešiti kak dolar v pomoč cerkvi, kjer ga je nekoč oblila dragocena krstna voda. Vse svoje bivše sofarane lepo pozdravlja **Marija Zai,** 38 Margaret Terrace, Rosewater, S.A. 5013.

POSREČENA DRUŠTVENA PRIREDITEV

OB POMEMBNIH PRAZNIKIH, GODOVIH, rojstnih dneh in obletnicah pošiljamo znancem, prijateljem in sorodnikom voščila. To so lepe navade in prav je, da jih negujemo. Tako smo storili tudi ob materinskem dnevu. Marsikdo od nas je poslal svoji materi pismo ali vsaj kartico. Če pa ne, se je vsaj v mislih spomnil svoje matere in tako poromal do nje v tihi ljubezni.

Slovensko društvo v Sydneyu je priredilo za tisti dan tradicionalno skupinsko proslavo. Letos smo jo imeli v Guildfordu. Obnesla se je že zato, ker je bila dvorana do kraja polna. Program so po večini izpolnili otroci, do 10 jih je nastopilo. Bili so zelo dobro pripravljeni in svoje vloge so prav ljubko podali. Večina je bila iz Slomškove slovenske šole. Prevladovale so recitacije, petje in nekaj naših najmlajših harmonikarjev. Poleg učiteljev imajo zasluge za uglajene nastope seveda tudi starši, zlasti matere, ki so otroke posebej učile. Če je pozornega opazovalca kaj motilo, je pač to, da dvorana nima primernega odra za take nastope.

Pravično je, da nekaj imen posebej omenimo: Mirjam in Bogdan Bavčar, Mirjam Brožič, Peter in Irma Barba, Brigita in Benjamina Selak, Štefan Šernek, Anica, Marko in Janez Valenčič, Irena Kužnik, Anita Šajn, Suzi Kern, Bojan Švigelj, Andrejček Kobal, Norma in Aurora Kogovšek. Nekateri od teh, komaj 4 ali 5 leti stari, so nas prav presenetili. Čudovito je, kako se nauče primeroma dolgih kitic in se z njimi postavijo, da je veselje.

Tudi ves nadaljnji program večera je potekal v najlepšem razpoloženju ter prinesel zadovoljiv porast društveni blagajni. Iskrena hvala vsem, ki so prispevali za srečolov, ki je bil izredno bogat. Društvo je sklenilo, da pojde od tega dohodka lepa vsota za knjige Slomškovim šolarjem.

Vsem navzočnim bo gotovo ostal ta večer v prijetnem spominu. Ne samo večer, tudi njegovo geslo, izraženo v skromni rožici, ki jo poda otrok svoji mamici, in v besedah: "Vzemi rožo, mamica, rožo, zraslo iz srca." — **Lojze Košorok.**

TEZA, ANTITEZA, SINTEZA

Pepe Metulj

I.

TAKOLE VAM POVEM: Če niste šli zkozi od sile visoke šole, nikar ne berite reči, ki so bolj učene kot naše MISLI. Če pa le berete kaj učenega in hočete razumeti, ne sprašujte za pojasnilo p. urednika.

Oni dan sem bral nekje tale stavek:

"Kdor iz teze in antiteze najde pot v sintezo, je samega sebe obogatil".

Razumel sem samo to, da pisatelj ponuja bralcu "obogatitev". To je nekaj zame, saj bi prav rad postal bogat. Obstal sem in ugibal. Da bom postal bogat, moram torej najti pot v sintezo. Kakšna reč je sinteza? Ali je morda zlata jama ali pokrajina, polna opalov? Takoj bi se napotil do nje, če bi le vedel, kje je. Andamooka v S.A.?

Potem pa še to: v stavku je nekazano, odkod je treba tisto pot v sintezo nastopiti. Ne kar od koderkoli, treba je začeti pot iz teze in antiteze. Ali sta teza in antiteza dva kraja, dve hiši, dve ulici — ali kaj? Kateri dve in kje sta?

Ubijal sem si butico, da me je začela boleti. Iztuhtal nisem nič. Nazadnje mi je le prišlo na misel, da bi morebiti SLOVENSKI PRAVOPIS vedel kaj povedati o teh čudnih na-tezah . . .

II.

Segel sem na polico in potegnil dol Pravopis. Res so vse tri besede v njem in po slovensko prepisane. Takole stoji črno na belem:

Teza, teze, ženskega spola, jezik filozofov in poetov. Potem: trditev, stavek, razprava."

"Antiteza, antiteze, ženskega spola: nasprotje."

"Sinteza, sinteze, ženskega spola: strnitev."

Tako sem bral in za spoznanje že bolj razumel. Takoj sem oni učeni stavek poslovenil in se je bralo takole:

"Kdor iz trditve in nasprotja najde pot v strnitev, je same ga sebe obogatil."

Preberem petkrat, premislim desetkrat, še vedno pa nič ne vem, kako naj ob tem stavku obogatim, čeprav je zdaj nekoliko bolj domač.

Zastonj sem si belil glavo. Če mi p. urednik ne more pomagati, sem izgubljen. Napotil sem se k njemu.

III.

Povem mu, v kakšnih zadregah sem. Poslušal me je do konca. Potem je vprašal: "Pepe, ali rad piješ kavo?"

"Rad. Zakaj vprašate?"

"Sámo kavo ali z mlekom?"

"Navadno z mlekom."

"Dobro, pojdiva v restavrant!"

Čudno sem gledal in že skoraj uganil, da tudi p. urednik ne ve, kaj je teza, kaj antiteza in menda še najmanj, kaj je sinteza. Zapeljati me hoče da bova ob kavi kaj čisto drugega govorila. Svojo nevednost bo skušal prikriti.

Ko je naročil kavo za oba, je ženska vprašala, če črno ali belo. Urednik je odkimal in rekel: RJAVO!

Ženska se je posmejala in šla. Prinesla nama je lonček črne kave in zraven lonček mleka, ki je bilo seveda belo.

Tedaj je p. urednik začel meni predavati:

"Vidiš, Pepe, tu pred seboj imava tezo in antitezo. Ko bova zlila skupaj kavo in mleko, bova dobila sintezo".

Za spoznanje se mi je v možganih posvetilo, pa sem kar molčal. Pater je predaval naprej:

"Poslušaj, Pepe! Ko sem naročil kavo, sem izrekel neko trditev, narédil sem stavek. Ni bilo treba ne filozofa ne poeta, da je ženska razumela. Bila je **"teza"** — kavo hočem! Ker je pa kava lahko črna ali 'bela', je ženska takoj pomislila na tisto, kar je črni kavi nasprotno — na belo kavo. Če pa hočeš do dna razčleniti njeno misel, boš dognal, da prav za prav ni pomislila ne 'belo' kavo, ampak na — mleko, ki ga bo morda treba obenem s črno kavo prinesti. Saj je 'bela' kava nekaj nemogočega, že od mladih dni se čudim, kako so ljudje prišli do tega izraza v svojem jeziku. Belo je pač mleko, kava nikoli. To veš tudi ti, Pepe, ali ne?"

Pokimal sem, on je pa nadaljeval:

"Torej, poglej! Ko je ženska zaslišala mojo besedo kava, ki sem jo naročil, je bila to zanjo: teza. Videla je v mislih nekaj črnega. Ko je vprašala, če črno ali belo, se ji je zasvetilo pred očmi nekaj belega — mleko. To je bilo nasprotje črnemu, poleg teze se je pojavila **antiteza.** Saj si rekel, ali ne, da Pravopis pravi: antiteza je nasprotje?"

Pokimal sem.

"Dobro! Zdaj imava tu pred seboj črno kavo, ki je teza, pa belo mleko, ki je antiteza. Ko bova kavo in mleko skupaj zlila, bo nastala strnitev — **sinteza.** Zlitina ne bo več ne črna ne bela, rjava bo. Če ne verjameš, pa poskusi!"

Seveda sem takoj zlil kavo in mleko skupaj in nastalo je nekaj rjavega — takorekoč "bela kava".

NOVICE IZ MARIBORA

LETOS MARIBORČANI TEKMUJEJO Z LJUBLJANO z obilico meglenih dni in noči. Ljubljano "oskrbuje" z meglo barje, Maribor pa Drava. Kako to? Niže Maribora v smeri proti sv. Petru grade ob Dravi elektrarno in to dviga Dravo više in više, to se močno čuti v mestu samem. Ko bo elektrarna dograjena, bo tam kar jezero, ki bo segalo do Mariborskega otoka na Dravi in morda celo navzgor do sedanje elektrarne. Tam, kjer je zdaj Pristan, bo vse voda zalila.

Te spremembe pomenijo, da se bo treba mnogim preseliti drugam. Od velike kavarne do malega mosta podirajo vse stavbe. Levo obalo Drave utrjujejo s škarpo, da bo branila Koroško cesto in trg. Za ljudi, ki jih izseljujejo, grade velike stanovanjske bloke v Betnavskem gozdu. Baje bo po 60 družin v enem poslopju.

Na žalost je zdaj ob Mariboru dosti pokolov. Povzročajo jih zlasti delavci z juga, iz Bosne in Makedonije. Naši ljudje hodijo na delo v Nemčijo, Avstrijo, na Švedsko itd., k nam pa prihajajo z juga, da smo z njimi kar preplavljeni. Kultura pa taka! Pred nekaj dnevi so ljudje v Kamnici čakali na avtobus. Pa so prišli pijani Makedonci in razgrajali tam okoli. Prišla sta na postajo mlada fant in dekle. Tik pred njima je avtobus ustavil, hotela sta vstopiti. Pristopil je Makedonec in fanta z nožem zabodel v hrbet, da je bil pri priči mrtev. Zgodilo se je brez prepira in brez besed. Ko je prišla milica, se je južnjak izgovarjal, da ga ni mislil ubiti, le mahniti po njem, ker je sam želel pred onim na avtobus. Takih primerov je več tu okoli, pa časopisi marsičesa ne poročajo.

Težak problem je v Mariboru in drugod novi dinar. Stanovanja so se podražila za 15% in podobno druge reči. Zanimivo je, da trdijo: nič se ni podražilo, samo "zaokrožilo" se je. Recimo, vžigalice so bile po 18 din, zdaj so po 20. Zakaj? V novem denarju nimamo kovancev pa dve pari, samo po pet. To je 5 starih dinarjev. Tako iz štirih kovancev po 5 par ne moreš dobiti drobiža nazaj. Plačaš 20 par in konec. Žemlje so bile po 22 din, zdaj so po 25 — iz istega razloga. Sploh na trgu vse tako gre, vsak znesek je "okrogel", deli se s številom 5.

V trgovinah se je težko znajti. V Veletkanini se prodaja konfekcija in blago za obleko, pa tudi pralni stroji, centrifugi in razni "miksarji". Pa ne za dinarje, za marke, dolarje in funte ter šilinge. Ako imaš te, ti dajo 10% diskonta. Kupiš na primer pralni stroj. Račun je trojen: stroj, carina in 20% prometnega davka. Včasih znašata carina in prometni davek toliko kot stroj sam. Glede carine se zdi, da zapišejo, kolikor jim ravno na misel pride. Čudni trgovski posli so to, mi navadni potrošniki jih ne moremo razumeti.

Zdaj sem razumel tezo, antitezo in sintezo, nisem pa še razumel, kako in v koliko sem pri tem sebe obogatil. Vprašal sem, kdo bo kavo plačal, on ali jaz. Ko je rekel, da on, sem se začutil obogatenega, pa ne ravno preveč. Zato sem vprašal, kje bo ostalo obogatenje, ki mi ga oni učeni stavek obeta. Tedaj je p. urednik kar vzrojil:

"Pepe, trap si in trap hočeš ostati! Ali ni veliko vredno, da si nekoliko obogatil svojo pamet, ko zdaj razumeš tezo, antitezo in sintezo, ali ni to več vredno, kot če bi si obogatil žep?"

Na to nisem odgovoril, čutil sem pa, da mi je kri udarila v lice. Sklonil sem se nad skodelico in srebal rjavo kavo. V mislih sem oni učeni stavek do kraja podomačil in se je takole bral:

"Kdor iz črne kave in belega mleka najde pot v rjavo kavo, je samega sebe obogatil."

Kaj se to pravi?

Tako vidite, da mi tudi urednikova učena kofetova šola ni dosti pomagala. Teza, antiteza in sinteza so mi še vedno velike uganke. Škoda, da je odletel Čmrlj nekam čez hribe, skoraj mislim, da bi mi on bolje razložil kot se je posrečilo p. uredniku.

CRKNIL JE PES

I. Burnik

Psi, psi,
lačni, divji psi —
Psi čez dvometrske ograje —
kot tihotapci —
psi nad nežna jagnjeta.

Krvavo sluzaste čeljusti psov
in strah na smrt obsojenih oči...
"Ljudje — zveri!"
preklinja pes,
ko taco past mu vjame.

K cvilečemu od groze
jastrebi kmalu priletijo
in čakajo in vabijo
še druge roparje v gostijo...
Drama štiridejanka:
"Crknil je pes."

GLAVNI AGENT ZA FIRMO "PUTNIK"

OLYMPIC EXPRESS

110 A Bathurst St., Sydney, 2000

Tel: **61-7121** ali **26-2191**

PODRUŽNICA:

253 Elizabeth St., Sydney
Tel: **26-1134**

★ Urejuje rezervacije za potovanje po morju in zraku

★ Nudi možnost dolgoročnega odplačevanja na nizek depozit

★ Izpolnuje obrazce za sklepanje zakona, razne prošnje in tako dalje.

★ Ima na ponudbo zastopnika, ki vas lahko obišče in vam pomaga v raznih problemih.

OBRAČAJTE SE NA NAS!

HAIRDRESSING SALON

"MIRA"

25 Dale Street, Fairfield, N.S.W.

se priporoča rojakinjam v Fairfieldu in okolici za pričeske, ondulacije, kodranje, barvanje in nego las.

Poleg rednih delovnih ur, je salon odprt tudi v četrtek zvečer in soboto ves dan.

Cene zmerne: "Special permanent" samo $ 3.50

Telefon 72-6392. Mira Radič.

Kalgoorlie. — Naše mesto praznuje letos 75letnico svojega življenja. Ustanovil ga je neki Irec z veliko brado, ki je bil iskalec zlata in ga je našel prav tukaj. Od vseh strani so vreli ljudje skupaj in začeli graditi naše mesto. V teku let so bile zlate jame izčrpane, naše mesto je postalo manj pomembno. Zdaj so pa odkrili v bližini novo rudo, čeprav ne zlato, pa pri nas spet postaja živahno. Na proslavo 75letnice se mesto zelo pripravlja. Odprli bodo tudi muzej, ki bo kazal dogodke in najdbe iz prvih časov našega mesta in vsega okraja. Dnevi proslave bodo od 14. — 17. junija. Ni nam še znan ves spored ali program. Najbolj nas zanima tisti slavnostni sprevod, ki je napovedan, ko bodo bradati policaji jahali po mestu na kamelah. Bomo videli, če bo res in kako se bodo postavili. Pozdrav vsem! — **Naročnica.**

ZA POTOVANJE V SLOVENIJO
PO NAJNIŽJIH CENAH
se obrnite na TURISTIČNO AGENCIJO

"PUTNIK"

245 Gertrude St. (vogal Smith St.)
FITZROY, Melbourne, Vic.

(P. NIKOLICH, IVANKA ŠKOF)

Naša agencija ureja vse vrste potnih dokumentov ter avionske, ladijske in železniške listke.

Z LADJO **Melbourne - Ljubljana**	**$345.00**
V OBE SMERI	$728.80
Z LETALOM **Melbourne - Ljubljana**	**$587.90**
V OBE SMERI	$1116.30
V SKUPINAH:	
Melbourne - Roma in nazaj	**$781.40**

Informacije po telefonu 419-1584.
Po urah 415-978 ali 44-6733

DOSPELE SO NAJNOVEJŠE SLOVENSKE

PLOŠČE

BOŽIČNE PESMI—NARODNE—ZABAVNE
KNJIGE — SLOVARJI — MUZIKALNI
INŠTRUMENTI

UNIVERSAL
RECORD CO.

205 Gertrude St., Fitzroy, VIC.
TEL.: 41-1243

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, Ottoway, S.A. 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo posreduje.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam razne dokumente pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obračajte na nas v teh zadevah!

Tel. 42777 Tel. 42777

PODJETJE ZA POHIŠTVO, CANBERRA

JANEZ TADINA

9 Collins Street, Quenbeyan, N.S.W. 2620

Priporoča se rojakom za naročila za vsakovrstno pohištvo v dnevnih sobah, spalnicah, kuhinjah in podobno.

Phones: Qbn. 1102.
After Hours: Canb. 49 8162

AVTOKLEPARSKO PODJETJE

IVAN ŽIŽEK

"GRANVILLE SMASH REPAIR"

10 Rawson Rd.
Guildford, N.S.W.
Tel. 632-4433

Delo opravi v sporazumu z zavarovalnico ali po osebnem dogovoru s stranko.

Ponoči in podnevi "Towing Service"
Izučeni avtokleparji lahko dobijo delo
Tel.: 632-4433 — 632-0349

SLOVENSKA MESNICA ZA

WOLLONGONG ITD.

TONE IN

REINHILD OBERMAN

20 Lagoon St., Barrack Point, NSW.

Priporočava rojakom vsakovrstne mesne izdelke: kranjske klobase, ogrske salame, slanino, sveže in prekajeno meso, šunke itd. Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.

Razumemo vse jezike okoliških ljudi. Obiščite nas in opozorite na nas vse svoje prijatelje!

Dr. J. KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W.A. 6001.

TELEFON 87-3854

1. **Pristno štajersko bučno olje** (Pumpkin Seed Oil) **dobite: v Adelaidi pri firmi John Martin; v Melbournu pri firmi Hojnik; v Sydneyu pri g. Olipu.**
2. **Obrnite se na nas, če hočete imeti res pravilne prevode spričeval, delavskih knjižic in sploh vseh dokumentov.**
3. **Ravnajte se po načelu "svoji k svojim", kot to delajo drugi narodi. Zato naročajte vozne karte vseh vrst (za letala, ladje itd.) pri nas, saj pri nas ne stane vozna karta niti cent več kot drugje. Kdor naroči karto pri nas ali na čigar priporočilo dobimo naročilo, mu damo brezplačno informacije in nasvete v pravnih in poslovnih zadevah.**
4. **Darilne pošiljke (pakete) izvršujemo hitro in solidno. Če želite, vam posljemo cenik.**

ZASTOPNIK za N.S.W.: **Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W. Tel. 32-4806**

ZASTOPNIK za VIC.: **Mrs. M. PERSIČ, 704 Inkerman Rd., Caulfield, VIC. Tel. 50-5391**

ROJAKI, BODITE MODERNI!

Ko ste potrošili že tisoče za komodno ureditev svoje hiše, dodajte še nekaj stotakv, da boste živeli v modernem domu.

Manjka vam samo še

ZRAČNI HLADILNIK

(hladi ali greje po potrebi)

Morda tudi še

GRELNIK NA OLJE

(boljši in cenejši kot električni)

Oboje vam nabavi in inštalira

STANKO FABJANČIČ

80 MacArthur St., Ultimo, Sydney
TEL. 211-0387

DOBRODOŠLI OSEBNO ALI PO TELEFONU!